Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım! Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!



İŞÇİNİN SESİ

Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı herkese silah taşıma hakkı!

Yıl: 6, Sayı: 109-110
12 Kasım 1979

Baskılara Boyun Eğmeyeceğiz!

Zeynep Arbat

İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin ülkemizi sürüklediği ekonomik bunalım derinleşiyor. Burjuvazinin ülkeyi yönetmekte uzun süredir çektiği güçlük bunun siyasal alanda yansıması oluyor. Burjuvazinin yönetemezliği seçimlerden bu yana iyice somutlaştı.

AP, öteki gerici faşist partilerin de desteğiyle tekelci burjuvazinin istemlerini yaşama geçirmeye çalışıyor. Sıkıyönetimin uzatılması bürokratik bir ayrıntı oldu. İlerici örgütlere, sendikalara yaşam hakkı tanımayacak DGM yasası yine gündeme geldi. Burjuvazi devletin "sarsılan itibarını" kurtarmak için kendini güçlendiriyor. İşçi sınıfının, Kürt-Türk halkının çevresindeki çemberi daraltıyor. Faşizmi dayatmaya çalışıyor.

Bu ağırlaşan baskıya, örgütlü yığınsal devrimci çıkışlarla karşı durmak gerekiyor. Böyle can alıcı bir dönemde oportünizm ve ortacılık, TKP'yi gözlemci durumuna düşürüyor. Oportünizm, şimdi de "kötünün iyisi" siyaseti izliyor. Bu kılıfta, CHP kuyrukçuluğu yapıyor. Oysa bu baskıların yolunu CHP hükümeti döşedi. İşçi sınıfımızın, gençliğin, halkımızın savaşımına liberal burjuvaziden bir hayır çıkmayacağı somut deneyimle kanıtlandı. Bu baskılara, liberal burjuvazinin kabul sınırlarıyla kısıtlı olmayan örgütlü, hazırlıklı yığınsal devrimci savaşlarla karşı çıkmak gerekiyor. Bu, oportünistlerin, ortacıların ufkuna bile girmiyor, giremez. Burjuvaziye karşı savaş, bu nedenle, oportünizmin kuyrukçuluğuna, pasifizmine karşı savaştan ayrılmıyor.

Oportünizm, ortacılık bir süredir "devrimci" savaşımı Lenincilere saldırıya indirgedi. Devrimci yöntemleri burjuvaziye, faşistine değil, soru soran, eleştiri yönelten Leninci militanlara karşı uyguladı. Tasfiyelere girişti. İGD'yi, İLD'yi güçten düşürdü. Gençlerin devrimci, savaşkan bir ruhla, yoğunlaşacağı çok belli olan baskılara karşı kenetlenmelerini engelledi.

Baskılar yoğunlaşıyor. İKD, CHP hükümeti sırasında kapatılmıştı. Şimdi de İGD merkez ve İstanbul şubeleri kapatıldı. Grevler yasaklanıyor. Direnişe geçen işçilerin üzerine silahlı saldırı örgütleniyor. Bu gidişin sonu yoktur. Kısıtlı özgürlüklerimizi, haklarımızı, oluk oluk kan dökerek, savaşlarla kurup geliştirdiğimiz örgütlerimizi ve sonunda elimizdeki ekmeği de alacaklar. Verecek miyiz? Soru budur. Biz, bilinçli işçiler, devrimciler, gençler bu soruyu "vermeyeceğiz" diye kararlı, ikircimsiz yanıtlayabiliyorsak, güçlüyüz demektir.

Şanlı direnişlerle ezdiğimiz DGM yasası, bırakacak mıyız geçsin?

İKD'yi, İGD'yi, baskı altında tutulan tüm devrimci, ilerici örgütleri bırakacak mıyız kapansın?

1960'lardan bu yana söke söke kopardığımız demokratik, sendikal hakları bırakacak mıyız alsınlar?

Çoluk çocuğumuzun ekmeğini onlara mı bırakacağız?

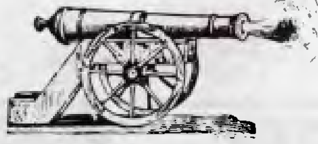
Karar bizimdir. Ülkenin yazgısı bize bağlıdır. Bilinçli işçilerin, tüm devrimcilerin, gençlerin "evet". ya da "hayır" demesine bağlıdır. Hayır diyorsak onlar güçsüzdür, biz güçlüyüz!

Karşı devrimci baskılara karşı devrimci savaş!

İçindekiler

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd.
(T.U.)

İŞÇİNİN SESİ



OKURLARIMIZ YAZIYOR

İşçinin Sesi'ne mektup yağmaya devam ediyor. Yer darlığı nedeniyle tümünü yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.
Bu sayfalarımız görüşlerimizi paylaşan, paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Mektuplarınızı, haberlerinizi, yazılarınızı bekliyoruz.

Tasfiyecilikten nereye!..

Yoldaşlar,
Ankara İGD yönetimini ellerine geçiren ortacı oportünistler "tasfiyecilik politikası" sonucu, Leninizmi kendilerine mücadele bayrağı edinen, örgütünün Leninci birliğini sağlamak doğrultusunda özveriyle çalışan militan unsurların *temizlenmesini* kendilerine *ilke* edindiler.
Bugüne değin eğitimsizlikten ve teorik düzeyin düşüklüğünden yakınan tabanı "kafanızı bulandırırlar, TKP'ye çamur atarlar, Bilen Yoldaşa küfrederler, anti-Sovyetizm yaparlar, aman ha, bu adamlardan uzak durun" safsatalarıyla Leninci gençlikten soyutlama yoluna gitme çabaları, "seminerler *getirteceğiz*, onlarla ideolojik tartışmaya girmeyin, kafanızı karıştırmalarına izin vermeyin"! gibl teranelerle ideolojik mücadeleyi reddeden bu ortacı oportünistler şimdi de *getirttikleri* seminerlerde gençliğin beynini "Marksizmi-Leninizmi bilmeseniz de olur, partiye güvenin, bize güvenin" yutturmacalarıyla — ki, bu Marksizmin-Leninizmin inkârı yolunda büyük bir adımdır — yoğurmaya çalışıyorlar.
Yine bu seminerlerde, okunmasını yasakladıkları *İşçinin Sesi* dergi ve yayınlarını masanın üzerine yayıp "yanlışlarını"(?) sergilemek adına bir-iki paragrafı cımbızlama yöntemiyle boş çabalar peşinde koşmaktan kendilerini alamıyorlar.
Biz Türkiyeli, Leninci gençler biliyoruz ki, oportünizme karşı savaşım, burjuvaziye karşı savaşımdan soyutlanamaz. Bu doğrultuda gençliği uyarmak ve Leninci saflarımıza çekmek görevini en iyi başarmak gereğinin bilincindeyiz.

F.M.
Ankara

Dostlar,
Son günlerde oportünistler işi iyice azıttılar. İGD'nin toplandığı kahvede *İşçinin Sesi*'ni savunan bir arkadaşımıza saldırdılar. Arkadaşımız kötü şekilde yaralandı. Bundan 1 hafta önce de ODTÜ'de saldırdılar ve gereken cevabı onların anlayacağı dilden aldılar. Daha sonraki günlerde ODTÜ'de seçimlerle ilgili asılan panoyu bir türlü indiremediler. Pano 1 haftadır asılı duruyor.
Daha sonraki günlerde 4 arkadaşımızın yolunu keserek tehdit ettiler. Ama sökmedi. 16 kişilik bir gurup, sanayiide 1 işçi arkadaşa saldırdılar. Arkadaşımızın kafasında iki yarık açılmasına karşın, kendileri de 4 yaralı verdiler. Ne yaptılarsa bir türlü bizi provakasyona getiremediler. Şimdi yeni taktikler uygulamaya başladılar. Bize hergün "kafam karışık" diye bir sürü adam gönderiyorlar, akılları sıra eğitimlere kimlerin katıldığını öğrenecekler. Bu "kafam karışık" diyen arkadaşların kafaları açılıyor ve oportünistlerin beklediğinin tersine bu arkadaşlar bizim saflarımıza katılıyorlar. Kısacası sonuç onlar için tam bir fiyasko.
Gazetemiz *İşçinin Sesi*, Ankara'da diğer demokratik kitle örgütlerinde, Dev-Yol, Kurtuluş gibi gençlik hareketinde büyük tartışmalara neden oluyor. Bu örgütlerden olan arkadaşlarla konuştuğumuzda gazetemizin bugüne kadar Türkiye üzerine, devrimci hareket üzerine çıkmış, en güzel ve en açık yayın organı olduğunu söylüyorlar.
Ayrıca, 105-106. sayıda R. Yürükoğlu yoldaşın "14 Ekim Seçimleri" ile ilgili yazısı Dev-Yol'da tartışılıyor ve "Seçimleri Boykot" etmenin yanlışlığı vurgulanıyor. *İşçinin Sesi* ilerici devrimci gençliği toparlayıcı bir rol oynuyor.

Ş.K.
Ankara

Savaşanların sesi

Bizler ...... fabrikasında çalışan bir gurup işçi olarak Maden-İş'in MESS'e karşı vermiş olduğu en büyük savaşımda bölgemizde propaganda ve ajitasyon çalışmalarımızı yoğunlaştırarak dayanışma kampanyasına katıldık. Bugüne dek işçi sınıfı hareketi içinde başarıyla bu mücadeleyi götürmekteyiz. Şimdiye dek gerek *Savaş Yolu*, *Ürün* ve *Barış ve Sosyalizm* yayınlarıyla yöremizde BARIŞ, DEMOKRASİ ve SOSYALİZM için verilen mücadelemizde örgütsel çalışmamızda disiplinli, kararlı, Leninist ilkelerden tavizsiz mücadele vererek hareketimizin başarısını sarı sendikaya karşı DİSK mücadelesini bayraklaştırdık. Bu mücadele içinde *İŞÇİNİN SESİ*'nin getirdiği *ZAYIF HALKA*, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* ile işçi sınıfı hareketine getirdiğiniz haklı görüşlerinizi paylaştığımızdan dolayı örgüt içinde *tasfiyeye gittiler* ve gitmekteler. Sizinle temas edebilmek için arkadaşlarla karar birliğine varmış bulunmaktayız. Sizlerden isteklerimiz, *İşçinin Sesi*'nin devamlı gelmesini sağlamak ve *ZAYIF HALKA*, Program ve Leninist örgütlenme gibi daha birçok yapıcı yaklaşımlarınızı göndermenizi ve önerilerinizi, isteklerinizi bekliyoruz.
BİRLİK DAYANIŞMA
adına

T.A.
Aydın

Değerli Dostlar,
İşçinin Sesi ve yayınlamakta olduğunuz bir dizi değerli kitaplara okuma yasağı konulmuştur. Bundan dolayı, bunları okumak isteyen rahatlıkla arayamıyor, soramıyor, atılırım korkusuyla.
Ve o soru işaretleri militanların kafasında derinleşiyor. Çünkü oportların umurunda değil, hareket ilerler mi geriler mi? Soru mu sordu, çözüm tasfiyesi.
Görüyoruz bunların demokratik merkeziyetçiliği nasıl savunduklarını.
Eleştiri-özeleştiriyi nasıl işlettiklerini!
Dostlar, soracağız bunların hesabını. Azimliyiz biz. Çünkü biz kanımızla, canımızla buraya geldik.

Ş.E.
İstanbul

Sayın *İşçinin Sesi* gazetesi yetkililerine,
Bizler .... cezaevinde yatmakta olan bir gurup siyasi tutukluyuz. Olanaklar elverdiği ölçüde dünya ve Türkiye gerçekleri yanında Marksist-Leninist devrimci teoriyi inceleme ve kavrama doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz. Elimize geçen *İşçinin Sesi* dergisi ve *İşçinin Sesi Yayınları*'ndan bazı kitapları inceledik. İncelememizin sonucunda, siyasi gerçekleri araştırma ve inceleme doğrultusundaki çalışmalarımıza *İşçinin Sesi* dergisinin ve *İşçinin Sesi Yayınları*'nın ilke ve tesbitlerinin incelenmesinin olumlu ve yararlı katkıları olacağı kanısına vardık. Fakat, bu çalışmalarımızın olumlu ve sağlıklı olması için gerekli, asgari miktarda da olsa kaynak ve malzemelerden yoksunuz. Eksiklerimiz çok. İşte bu eksikliklerden birisi de *İşçinin Sesi Yayınları*'nın dergi ve kitaplarıdır.
Bu eksikliğimizin giderilmesi doğrultusundaki çalışmalarımıza, *İşçinin Sesi* dergisinin ve aşağıda isimleri yazılı olan *İşçinin Sesi Yayınları*'nın kitap ve broşürlerini ücretsiz olarak göndererek katkıda bulunursanız çok memnun olacağız ve göndereceğiniz kanısıyla bu mektubu yazıyoruz.
Devrimci müçadelenizde ve çalışmalarınızda başarılar dileriz.
Selâmlar

Bir gurup siyasi tutuklu
adına S.C.

Dostlar,
Bugün, devrimci hareketin başını çeken TKP'nin son yıllarda savaşkan gücünü pasifizme götürmeye çalışan oportünistlere karşı çıkışınız suratlarına bir tokat gibi indi. Türkiye üzerindeki doğru değerlendirmelerinizle oportünistlerin tüm oyunlarını bozdunuz. Türkiye'de gelişen işçi sınıfı hareketini, CHP gibi liberal burjuva ideolojiden taviz vererek pasifize edenler Lenincilerin ilkelerden taviz vermeyen duvarlarına kafalarını çarpınca, bu sefer de, adice oyunlarla militanları örgütten atma tehditleri savurarak, *İşçinin Sesi* yayınlarını onlardan kaçırdılar. Hesap vermekten korkanlar ideolojik mücadele diyerek *İşçinin Sesi* yayınlarını yırtıyorlar. Fakat yanılıyorlar. TKP'ye gerçek sahipleri, Leninciler ve işçi sınıfı sahip çıkacaktır. LENİNCİ ideolojinin Türkiye üzerinde hızla eseceğine inancımız sonsuzdur.

D. Y.
İstanbul

Dostlar,
Guruplar şeklinde okuyor ve tartışıyoruz. Her ülkenin özgül şartlara göre devrime hazırlanması gerekir. Bugün Türkiyemizde bu şartlar bırakılmış ve bir avuç keskin devrimci gözüken ve mangalda kül bırakmayan devrimciler ve örgütler kişisel ve bireysel hareketlerine devam ediyorlar. *İşçinin Sesi*'nde yazdığı gibi ortacılar burjuvazi ile uzlaştığı müddetçe devrimci durum gündeme elbette kendilerinin doğrultusunda gelmez ama sınıfsal açıdan bunalımların getirdiği şartlar ve olgular sınıfsal mücadeleyi gündeme getiriyor. Ama onların açısından gündeme gelmez. Doğru, onların öyle bir kaygısı yok. Türkiye'de

ortacılar, revizyonistler kitle örgütlerine ve sendikalara çöreklenerek, sınıf mücadelesini pasifize ediyorlar. Aynı zamanda işçi sınıfının içinde yetişen Leninci militanlara karşı tavır alıyorlar. Onları örgütlerden soyutlamaya çalışıyorlar. Çünkü onlar Leninci hattı savunuyor. Onlara korku salıyor. Onlar bu durumda kendi kişisel çıkarları doğrultusunda kitle örgütlerine ve sendikalara ekmek kapısı olarak bakıyorlar. Bu durumda gelişen hareketleri ortacılar, CHP kuyruğuna takarak, gelişen hareketi ve militanları pasifize ediyorlar. Gün uzlaşma günü değil. Gün işçinin, emekçinin hayat koşullarının çekilmez hale geldiği gündür. İşçiler bilinçlendirilmeli. Kitlelere gerekli bilgi götürülmeli. *İşçinin Sesi*'nde yazdığı gibi, kadrolar geliştirilmeli. Çünkü herşeyi kadrolar belirleyecek. Ortacıların, revizyonistlerin yüzleri Leninci birliği savunanlar tarafından açığa çıkarılıyor ve çıkarılarak Leninci hattı savunanlar gerçekleri ortaya koyacaktır. *İşçinin Sesi*'nden korkanlar var. Burjuvazi korkuyor ama kendine "devrimciyim" diyenler de korkuyor. Çünkü onların da maskesini düşürecek de onun için.

Yaşasın *İşçinin Sesi!*

Yaşasın Leninci hattı savunanlar

K.G.
Kayseri

Seçimler

Örgütümüzün aldığı karar doğrultusunda sıkıyönetim koşulları altında seçimlere katıldık. Leninci disiplin anlayışıyla seçimlerde aktif olarak çalıştık. Ancak eylem bittiğine göre bu eylemi değerlendirmek de Leninci görevimizdir. Lenincilerin ve oportünistlerin bakış açısı altında ayrı ayrı değerlendirirsek seçimlere neden katıldığımız ortaya çıkar. Lenincilerin tavrı açıktır. Biz "bugün Türkiye'de devrimci durum vardır, daha da olgunlaşmaktadır" diyoruz. Oportünistler ve ortacılar ise her zaman olduğu gibi bu konuda da açık tavırlarını ortaya koymuyorlar. "Devrimci süreç gelişiyor, kabarıyor" gibilerinden saçma sapan görüşlerle militanların kafalarını karıştırmaya devam ediyorlar. Bu iki ayrı görüşten yola çıkarak, bugün Türkiye'nin önünde bulunan ikileme gelelim. Bizim bu konuda da tavrımız açık ve nettir.

YA FAŞİZM, YA İLERİ DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ!

Oportünistlerse "ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi" ikilemini kabul etmiyorlar. Ancak yığınların ve militanların gözünde gericiliği açığa çıkmış, tekellerle uzlaşmış CHP'yi de açık açık destekleyemediklerinden dolayı "ya faşizm, ya burjuva demokrasisi" de demiyorlar. O zaman oportünistler için tek şey kalıyor. Parlementarizm. Böylece hem TİP, TSİP gibi revizyonist partilerle uzun vadede birleşme yollarını arayarak burjuvaziye göz kırpmak, hem de uzun zamandır eylemsiz ve kafası karışık militanlara, Leninci hattın getirdiği doğru ve net görüşleri bu perakande eylemle belli bir süre de olsa unutturmak. Ama yağma yok. 500.000 işçinin toplu sözleşme savaşımını unutup koltuk peşinde koşanlardan işçi sınıfımız hesap soracaktır. Sözümüzü büyük öğretmen LENİN'den bir alıntıyla bitirmek istiyoruz. Şöyle diyor LENİN: "...yığınların eylemi — örneğin bir büyük grev — sadece devrim sırasında, ya da devrimci bir durumda değil, her zaman parlamenter eylemden daha önemlidir" (*Sol Komünizm*, s.61).

YAŞASIN TKP'NİN LENİNCİ BİRLİĞİ!
YAŞASIN İLERİ DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ SAVAŞIMI!
FAŞİZMİ İNİNDE GEBERTECEĞİZ!

Bir gurup işçi
İstanbul

Değerli Yoldaşlar,

Oportünizme karşı savaşta ideolojimiz en büyük silâhımız. Bu silâhı iyi kuşanmalıyız. *İşçinin Sesi* dergilerini, çıkan kitapları, Lenin'in kitaplarını okuyorum. Okumak yetmiyor. Öğrendiklerimi arkadaşlarla tartışıyorum, benimsetmeye çalışıyorum. 105-106. sayıda, Memet Kurtalan'ın yazısında şöyle deniyor, "Kimse kof hayallere kapılmasın. Ortalık iyice karışmadan, herkes kurtlarını iyice dökmeden düze çıkılamaz. Dumura uğratılmış, bastırılmış devrimci enerjileri açığa çıkarabilmek için krizi daha da derinleştirmek, kendimizi iyice bir sarsmak gerekiyor". ODTÜ eyleminden sonraki dönemde Ankara'da *İşçinin Sesi*'nin getirdikleri açıkça tartışılmaya başlamıştı. Bu tartışmalar sırasında özellikle bir olgu önemliydi. Herkes geçmişini bir düşündü. Herkes "neydim, ne yaptım, neyim?" sorularını kendine sordu. *İşçinin Sesi* tüm Ankara'da örgütü sarstı. Herkes artık attığı adıma dikkat ediyor. Hele oportünistler ve ortacıların eski neşesi tümden kaçtı. Yoldaşlar, şunu biliyoruz ki savaşım keskinleştikçe bizim getirdiğimiz görüşlerin doğruluğu kanıtlanıyor. Yaşam bizi doğruluyor. Seçimler bunun en son örneği. Seçimler kitlelerin bunalımdan çıkış yolunu nasıl aradıklarını gözler önüne serdi. CHP'nin oylarının üçte bir düşmesi çok önemli bir veri. ABD'de ve diğer emperyalist ülkelerde böyle büyük oy kaymaları olmaz. Amerika'da Demokrat Parti'yle Cumhuriyetçi Parti her seçimde birbiriyle yarışırlar. Birisi diğerinden üç-beş oy fazla alıp hükümeti kurar. Ama devrimci durumun giderek olgunlaştığı Türkiye' de kitleler vaadedilen umutların boşluğunu kavrayınca çok sert tokat vurmaktan geri kalmıyorlar. Yürükoğlu Yoldaş *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında "siyasi alan boşluk tanımaz" diyor. Gerçekten öyle. Eğer biz doldurmazsak boşluğu, başkası alır götürür. Şu anda öznel etmen çok geride kalıyor. TKP içinde boy veren ortacılık ve oportünizm kitlelere önderlik edemiyor. Çıkış yolunu gösteremiyor. Seçimlerde TSİP'ie yapılan eylem birliği yalnızca TSİP'li küçük-burjuva sosyalistlerinin işine yaradı. Niye seçimlerde TSİP ve CHP desteklendi? *Politika*'da, 5 ilde TSİP'li adayın, 2 ilde CHP'nin destekleneceği yazılmıştı. İstanbul'da da biz aday koyduk. Etti 8 yer. Peki geri kalan 21 seçim yapılan yerde ne oldu? Kim desteklendi? Bunu niye açıklayamıyorlar? Yoldaşlar, bıkmadan, yılmadan kendimizi yetiştireceğiz. "Atarız" diye korkutmaya kalkıyorlar. Tehdit ediyorlar. Elimizi kolumuzu bağlamaya kalkıyorlar. Ama bunlar sökmez. İşçi sınıfımız bunların hesabını soracaktır.

Dostça selâmlar

Ş.Ş.
Ankara

Disiplinsizlik mi?

Dostlar,

Size burada iki soru soracağım. Birincisi, seçimler konusundaki tavır, ikincisi liberal burjuvazi. Birinci sorum şu: Leninci disiplin gereği bir eylem kararı alındıktan sonra eylem bitene kadar bu eylem eleştirilmez. Bu hem *İşçinin Sesi*'nde, hem Cemil Silahtar'ın *Parti Disiplini* kitabında böyle konuyor. Ancak *İşçinin Sesi* 105-106. sayı 8 Ekim tarihini taşıyor. Burada bu seçimlerdeki tavır eleştiriliyor. Bu disiplinsizlik olmuyor mu? Bir de 105-106. sayıda beşinci sayfadaki Lenin'den çeviride son paragrafta şöyle deniyor: "Ancak seçimler yarın yapılmıyor. Tüm devrimci sosyal-demokratlar (Komünistler—İ.S.) safları daha da sıklaştıralım ve devrimi engelleyecek, proleter sınıf savaşımını zayıflatacak ve yığınların yurttaşlık bilincini yozlaştıracak Kadetlerle guruplaşmalara karşı en geniş ve en amansız ideolojik savaşı başlatalım". Bu alıntıda eylem kararı eleştiriliyor. Bu konuda beni aydınlatırsanız çok sevineceğim.

İkinci sorum şu:
Liberal burjuvazi nedir?
Ulusal burjuvazi nedir?
CHP hangi sınıfın partisidir?

Benim bildiğim kadarıyla liberal burjuvazi, ulusal burjuvaziyi de kapsar. Aynı zamanda tekelci burjuvazinin reformcu kesimlerini de kapsar. Ama *Üçüncü Program ve Görevlerimiz*'de ulusal-liberal burjuvazi tekel-dışı burjuvazidir deniyor. (*Üçüncü Program ve Görevlerimiz*, s.33) Yani ulusal burjuvaziyle liberal burjuvazi eş anlamda kullanılıyor. Bu daha sonraki sayfalarda açıkça belli oluyor. "CHP liberal burjuvazinin partisidir" deniliyor. Aynı zamanda Konferansdaki CHP ulusal burjuvazinin partisidir tesbiti kabul ediliyor ve Programın bu içerikte değiştirilmesi gerektiği söyleniyor. Aynı şekilde bu sorularımı da cevaplandırırsanız çok sevineceğim. Ben burada *İşçinin Sesi*'nin getirdiği doğru Leninci çizgiyi çevreme kabul ettirmek için çalışıyorum. Bunun için de yayınların düzenli olarak elime geçmesi gerekiyor.

Devrimci selâmlarla.

N.İ.
İzmit

Yoldaşımız çok güzel noktalar yakalamış. Birinci soruyu yanıtlayalım: "İşçinin Sesi"nin seçimlerdeki tutumu disiplinsizlik değildir. 105-106. sayıda, Yürükoğlu yoldaşımız "Kavga ve Yorum" yazısında şöyle diyor: "..bugün hareketin genel disiplinine uyacağız. Oyumuzu vereceğiz. İçimiz kan ağlasa da bölgemizde kime oy verilebilirse ona oy vereceğiz. Pratik eylemde birliği bozmayacağız". Yapılan, Lenin'in yazısında dendiği gibi, "en amansız ideolojik savaşı" yükseltmektir. Seçimlerde eylemden önce ve sonra siyasetin genel ideolojik çerçevesi eleştirilmiştir. Eylem için alınan somut kararlara ise uyulmuştur. okurumuz 107-108. sayıda "Bir Okuyucumuza Yanıtlar" yazısında bulacaktır. Liberal burjuvazi ile ulusal burjuvazi eşanlamlıdır. CHP, bu burjuvazinin partisidir.

İ.S.

Devrimci durum

Sayın R. Yürükoğlu,

Yayınladığınız *İşçinin Sesi* gazetenizi ilgiyle izliyorum. Bazı konuları doğru buluyorum ama yazılarınız gazetenizde üstü kapalı gibime geliyor.

1. Örneğin, Kürdistan Türkiye'nin iç sömürgesi olmanın yasalarını yazmamışsınız.

2. Diyorsunuz 1968 yılından bu yana devrimci durum vardır. Yine devrimci durum nedir açıklamamışsınız. Ama devrimci durumdan söz ediyorsunuz.

Lenin, devrimci durumun başlıca üç belirti taşıdığını işaret ediyordu: "1) Egemen sınıflar için egemenliklerini değişikliğe gitmeden sürdürme olanaksızlığı;
2 Ezilen sınıfların sıkıntı ve yoksulluğunun olağandan daha öteye ağırlaşması;
3) Barışçıl dönemlerde kendilerinin de yağmalanmasına sessizce razı olan, fakat çalkantılı dönemlerde hem bütününde kriz, hem de bizzat "üst sınıflar" tarafından bağımsız bir tarihsel eyleme itilen kitlelerin etkinliğinin belirgin biçimde artması. (Konstantin Zaradov, *Leninizm ve Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş*, s.129-130.)

Günümüzde burjuvazinin bir kriz içerisinde olduğu doğrudur. Ama tekelci burjuvazinin seçenekleri halen vardır. Benim anladığım devrimci durumda, nesnel şartlar ve öznel şartların varlığı söz konusudur. Günümüzde nesnel şartlar öznel şartlardan ilerdedir. Devrimci durum yoktur. Ülkemizde devrimci durum varsa, bunu yasalarıyla birlikte belirtir misiniz? Beni aydınlığa kavuşturmanızı rica ederim. Mücadelenizde başarılar dilerim. Komünist selâmlar.

F.H.
Adana

Okurlarımız sorularının yanıtını bu sayımızda yer alan ulusal sorun ve devrimci duruma ilişkin yazılarda bulacaklar.

İ.S.

OKURLARIMIZIN DİKKATİNE!

İşçinin Sesi'nin yazışma adresi değişmiştir.

Yeni adresimiz:
29, Parkfield Street,
London, N.1.
İngiltere

Faşizmi besleyen parababalarını cezalandıralım!

Barış Savaşımını Devrim Savaşımına Bağlayalım

Bedir Aydemir
Türkiye Barış Derneği
Merkez Yürütme Kurulu üyesi

Değerli Dostlar,

Geçtiğimiz haftalarda 100. sayıdan başlayarak, *İşçinin Sesi* gazetesini ve öteki yayınlarınızı (*İşçinin Sesi Yayınları*, 8, 9, 10 ve 11. kitaplar ve *Turkey Today*'ler) topluca inceleme olanağı buldum. Ülkemizde süren devrim savaşımının yaşamsal sorunlarının açık tartışması, proletaryanın devrimci bilincinin ideolojik birliğinin ve devrimci kararlılığının yükselmesine çok önemli katkılarda bulunacaktır. Doğruluğu dünya işçi sınıfı hareketinin tarihsel pratiğinde pek çok kez kanıtlanmış olan bu Leninci yöntemin vazgeçilmez öteki ögesi de kuşkusuz açık eleştiri ve özeleştiridir.

Bu ilkede bir görüş ayrılığımız olmadığına inandığım için, bir devrimci ve bir barışsever olarak yayınlarınızda önemli saydığım bir eksikliği eleştirmek istiyorum. Yayınlarınızda barış savaşımının konularına yok denecek kadar az yer verilmiş. Yayınlarınızın tümünün Marksçı-Leninci özünü gözönünde bulundurarak (özellikle *Proletarya Enternasyonalizmi*), bunun savaşımın genel akışı içinde öne çıkan sorunların yarattığı bir ihmal olduğunu sanıyorum. Ancak, işçi sınıfı üzerinde etkin olmaya çalışan küçük burjuva ve burjuva dünya görüşlerinin tümünün, barış ve devrimci savaş konularında — bilinçli, bilinçsiz — yoğun olarak yarattığı kafa karışıklığı, bu eksikliğin, hiç bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir biçimde giderilmesini ivedi bir görev durumuna getiriyor.

Barış ve savaş konularındaki genel geçer doğruları savaşın bu aşamasında yinelemek, bilinçli militanlar için usandırıcı olabilir. Ancak, sorunun güncel pratik yönlerine açıklık getirebilmek için, genel teorik yönlerine ilişkin görüşlerimizi ortaya koymakta yarar vardır. Bundan devrimci proletarya ve barışsever yığınlar yarar görecektir.

Bu güncel pratik sorunların çözümlenmesinde belirleyici yönlendiriş, (*İşçinin Sesi*'nde kullanılan bir başlığa benzetme yaparsak) "Barış savaşımını devrim savaşımına bağlamak" olmalıdır. O zaman çözümlemenin yanıtlayacağı soru " sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek için öne atılan proletaryanın öncü siyasal örgütü ve onun açık Leninci olması, yaşamın gerçeklerine uyması gereken programı çevresinde emekçi halkı ve geniş yığınları birleştirme savaşımında, barış belgisi ne içerikte ve nasıl bir görev görmelidir?" olacaktır. Ancak, tarihsel olarak belirlenmiş ulusal ve uluslararası koşuların bir açıklamasını yapmadan sorunu ele almak, sorunu "zaman ve mekan" dan soyutlamak olur ki bu çoktan sona ermiş bir çağın filozoflarına yaraşır bir iştir.

Yayınlarınızda da işlediğiniz gibi, gerçekten tüm güncel siyasal konulara pratik yanaşımda (barış savaşımın konularını da içinde) ülkemizdeki nesnel koşulların bütününün oluşturduğu özellikleri doğru saptamak belirleyici olmaktadır. Bu özellikler "devrimci durum var mıdır, yok mudur?" sorusuna verilen açık yanıtta anlatımını bulur.

Ben de, gazete sayfalarında bile tartışılan bu soruyu doğru yanıtlama sorumluluğu ile, tarihçilerden öğrenmeye bırakmadan "Türkiye'de devrimci durum vardır" diyorum.

Bu saptama, sanırım barış savaşımının güncel sorunlarını tartışabilmemizde yeterince ortak bir zemin sağlamaktadır.

Barış savaşımının teorik sorunlarına değinirken, yığınını da hala kendisi kadar cahil sanan "solcu" liderlerin, barış savaşımının ideolojik barışı da içerdiği veya işçi sınıfının barış anlayışının haklı ve haksız savaş ayırımı gözetmeyen, pasif bir barış anlayışı olduğu yönündeki çarpıtmalar üzerinde bu kısa mektubumda durmak istemiyorum. Bilinçli işçiler, artık bu çarpıtmaları kolayca görebiliyor. Üzerinde durmak istediğim, proletarya enternasyonalizmi, ileri demokratik halk devrimi ve barış savaşımının ülkemiz devrimci hareketi açısından diyalektik bütünlüğüdür.

Savaş, siyasetin şiddet araçları ile sürdürülmesidir. Herhangi bir savaşın sınıfsal özünü, o savaşa damgasını vuran sınıfların siyasal hedefleri belirler. Şiddet araçları ise savaşın askersel-teknik yönünü oluşturur. Ülkeler arası savaşlarda, şiddet araçlarına başvuran ülkelerdeki sınıfların sürdürdüğü siyasetler, o sınıfların iç siyasetlerinin devamıdır. Kendi diyalektik mantığı içinde belli dönemlerde — örneğin özellikle bir savaşın akışı içinde — dış siyaset iç siyaset üzerinde egemen olsa bile, yukarıdaki ilişki genel olarak belirleyicidir.

Savaşın, siyasetin şiddet araçları ile sürdürülmesi olduğu gerçeği temel olmakla birlikte, savaşta yer alan sınıfların izlediği siyasetler, savaşa damgasını vuran siyasetler, savaş sırasında değişebilir. Bir emperyalist savaş, işçi sınıfının egemen burjuvaziye karşı utkan bir iç savaşına dönüşebilir.

Savaşlar hiç yoktan ortaya çıkmaz. Genel olarak siyaseti sürdürmek için başvurulan araçlardaki nitel değişme gerçekleşmeden (şiddet araçlarına geçilmeden) önce bir hazırlık dönemi vardır. Ancak her hazırlık mutlaka savaşla sonuçlanır diye bir kural da yoktur.

Günümüzde gözlenen gerçek, emperyalizmin tüm ideolojik, askersel, ekonomik, diplomatik alanlarda bir savaş hazırlığı içinde olduğudur. Buna karşılık dünya sosyalist sisteminin tüm olanaklarıyla bir savaşı önleme, ancak en kötü durumun ortaya çıkması koşulunda işçi sınıfının tarihsel kazanımlarını korumak için hazırlıklı bulunma çabasında olduğudur.

Emperyalizmin geliştirdiği şiddet araçları ile ulaşmak istediği hedef nedir? Dünya sosyalist sistemine öldürücü bir darbe vurmak. Burada emperyalizmin amaçları ile başvurduğu araçlar arasında diyalektik bir bağ vardır. Silahlanma, modern tekelci sermayenin tümünün, özellikle onun en saldırgan ve serüvenci kesimleri büyük silah tekellerinin ekonomik sorunlarına geçici çözümler getirmektir.

Emperyalist sistemde iki eğilim vardır: Bunlardan birincisi bütünleşme, ötekisi ayrışma ve çatışmadır. Belli dönemlerde bunlardan biri ön plana çıkabilir. Dünya sosyalist sisteminin ortaya çıkışı ile bütünleşme eğilimi güçlenmiştir. (NATO, CENTO vb. gibi). Ancak ayrışma ve çatışma eğilimi de, William Pomeroy'un da değindiği gibi bu girişimleri "fiyasko" ile sonuçlandırmaktadır.

Bilimsel teknolojik devrim askersel-teknik araçları olağanüstü geliştirmiştir. Bunların örgütlenişi tüm dünya gözönünde bulundurularak yapılmaktadır (Dünyada üslerin dağılımı, kıtalararası balistik füzeler, uydular vb. gibi). Av tüfeği ile sinek avlanmaz. Emperyalizm bu silahları büyük sorununu, dünya sosyalist sistemini yok etme sorununu çözmek için kullanmayı amaçlamaktadır.

Tüm bu saptamalar ışığında diyebiliriz ki, emperyalizmin, içinde tüm dünyanın yok olması olasılığını barındıran bu serüvenci siyasetinin önüne set çekmek, proletarya enternasyonalizminin bir gereğidir. Dünya sosyalist sistemi ve dünya halklarının geleceğini korumak için savaşmak gerekir. Barış savaşımı enternasyonalist bir savaşımdır.

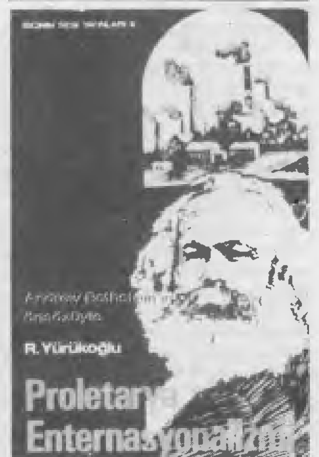
Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında işlediğiniz gibi emperyalist iş bölümü bir sistem oluşturmaktadır. Bu iş bölümü içindeki ülkeler birbirlerine sayısız siyasal, askersel, ekonomik bağlarla bağlıdırlar.

Ülkemizde, egemen işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı savaş emperyalizme karşı savaşla birdir. Devletin baskı araçları emperyalist sistemin bir bütün olarak çıkarlarını korumakla yükümlüdür. Bu sistemi oluşturan bağlardan önemli biri olan askersel bağı zayıflatmak için verilen savaş, onu kırmak için verilecek ileri demokratik halk devrimi savaşına yığınları hazırlayan genel demokratik bir savaştır. Ülkemiz işçi sınıfının, dünya barışına yapacağı en önemli katkı açıktır ki Türkiye'de devrimi gerçekleştirmektir.

Bu görev ile güncel devrimci görevlerden biri olarak barış savaşımı ulusal ve uluslararası tarihsel nesnel koşulların yarattığı bir diyalektik bütündür. Bilinçli işçiler için, tarihte Rus proletaryasının I. emperyalist paylaşım savaşını, Rus burjuvazisine karşı bir iç savaşa dönüştürerek devrimin utkusuna götürürkenki belgilerinden birinin "Barış" olması anlaşılmaz değildir.

Bir kısa mektupta bu konuları ancak bu kadar açabiliyorum. Sanırım konuya genel bir yaklaşım görevi görebilir.

Devrimci selamlar



Bir kitap karşılığı isteyebilirsiniz.

Yaptıkları Sendikal Siyasettir

Celal Yıldırım, Seydişehir

İşçinin Sesi'nin son sayılarında, özellikle Emine Engin Yoldaş'ın toplu sözleşmelerde devrimci tutumu açıklayan yazılarından sonra, *Savaş Yolu*, Sağlam Önder ve *Atılım* tarafından alelacele edilen sözler, oportünizmi bilinçli işçiler önünde sergiledi. Önce *Atılım*, ücret konusunda gerçekçi istemi "işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğu" (Önder Sağlam, *MHP Kapatılsın, Can Güvenliği Sağlansın*, s.62; *Atılım*, Ağustos 1979) ile, daha sonra da, "daha da yükselecek hayat pahalılığını da karşılayacak biçimde satın alma gücünü artıran ücret" (*Atılım*, Eylül 1979) olarak dondurdu. Dondurdu diyoruz. Çünkü bunlardan çıkan sonuç, ücretleri 1977'deki düzeyde tutmak ve işçi sınıfının gücünün de ancak buna yetebileceğini söylemekten başka birşey değildir. *Atılım* ve *Savaş Yolu*'nda böylesi zorlanarak söylediklerini kapı arkalarında daha açık söylüyorlar: "Ekonomik bunalımın 1984'ten önce biteceği yok. Faşizm tehlikesi de kapıyı çalıyor. Zaten önemli olan ekonomik savaşım değil, politik savaşımdır. Sendikacılıkta 'Liraya üç kuruş ekleme' modası çoktan geçti. 1977 düzeyini korumak bile büyük başarıdır". Devrimci durumun hızla olgunlaştığı ülkemizde, sınıf savaşımını yalnızca "demokratik mevzilerin korunması" olarak anlayanların, 500 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme savaşımında bundan farksız davranamayacakları bellidir.

Sağlam Önder de, *Atılım* da, *Savaş Yolu* da, *İşçinin Sesi*'ni işçi sınıfına, yığınlara güvensizlikle suçluyorlar. Attıkları çamur bize değmeden kendi suratlarına yapışıyor. İşçi sınıfının gücünün, ücretleri 1977 düzeyine ancak ulaştırabileceğini söyleyen kendileri. Yine kapı arkalarında şunu da söylüyorlar: "Geçtiğimiz büyük grevde işçilerin kararlılığı azaldı. İşçi yeniden uzun greve çıkmak istemez. Grevsiz atlatmak lâzım yeni dönem toplu sözleşmeyi". Bunu da "*yalnızca kilit noktası olan işyerlerinde greve çıkma*" formülüyle gizlemeye çalışıyorlar. Oysa işçi sınıfımız kendini defalarca ispatladı. Gücünü, savaşkanlığını Profilo barikatlarında, 15-16 Haziranlarda, DGM direnişlerinde, büyük grevlerde dosta-düşmana gösterdi.

Maden-İş Araştırma Dairesi, nisan 1979'da yaptığı araştırmada asgari ücretin net 12.000TL olması gerektiğini söyledi. Bugün eder net 15.000TL. *İşçinin Sesi*, toplu sözleşmelerde ücret tabanını net 15-20bin TL'ye yükseltmek hedefini gösterdi. Bunun gerçekçi istemin *en alt sınırı* olduğunu da söyledi. Oportünistlerimiz ise, "bu esas olarak politik savaşımın konusudur" (Önder Sağlam, agy) "sosyalist toplumun özelliklerini toplu sözleşme hedefi yapmak" (*Savaş Yolu*, sayı: 22) diyerek anarkosendikalizmle, "sol" serüvencilikle suçladılar. Sormak gerekir, Maden-İş Sendikası bu araştırmayı ne için yaptı? Oportünistlerimiz bu sorunun yanıtını o günlerde vermişti: "Asgari ücret ne kadar olmalıdır raporunu fazla *yaygınlaştırmayın*. Bir de işçiler toplu sözleşmelerde ücretimiz en az bu kadar olmalıdır derse, toplu sözleşme imzalamak sorun olur"(!) Hazırlanan rapor, böylelikle işyeri baştemsilcilerine *ulaştırılmadı*. İşte oportünistlerin tabanın söz ve karar sahibi olmasından anladığı budur.



Toplu sözleşmelerde ücret istemlerini bir yandan dondurmaya çalışmak, buna teorik kılıf aramak, öte yandan, "toplu sözleşme savaşımlarını devrim savaşımıyla sıkıca bağlayarak yürütmek" (Önder Sağlam, agy, s.63) gibi doğru sözler etmeye çalışmak bilinçli işçinin gözünü boyama gayretlerinden öteye gitmez. Demagojik militanlık. Gönen'de yapılan Maden-İş'in işyeri baştemsilcileri toplantısında hazırlanan bildiri, önce hasıraltı edilmek istendi, daha sonra, birbuçuk aylık gecikmeyle de olsa yayınlanmak zorunda kalındı. Hasıraltı etmeye çalıştılar. Çünkü bildiride şöylesi sözler vardı:

"Hangi koşullarda olursa olsun taviz vermeyeceğiz. Bugüne kadar her türlü mücadelede coşku ile onurlu yerini alan Maden-İş üyeleri olarak DGM'yi ezerken barikatlara çıkan, 1 Mayıs alanlarını yığınsal bir şekilde dolduran, 16 Haziranları, 20 Martları yaratan, şanlı 77 destanlarını yazan bizler 1 Eylül 1979'da yine mücadele alanlarına çıkacağız". Oportünistlerimizle, bilinçli militan işçiler ayrı dillerden konuşuyor.

Savaş Yolu ve Sağlam Önder, "Tabanın söz ve karar sahibi olması" ilkesini *İşçinin Sesi*'ne karşı kullanmaya çalışıyor. Bizler, masa başında hesap yapıyormuşuz. Yapılacak iş, "tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini işleterek, işçilerin gerçek istemlerini saptamak, bunları alabilmek için de çok yönlü hazırlıklara girmektir" (*Atılım*, Ağustos 1979) deniliyor. Oportünistlerimiz, "söz ve karar sahibi tabandır" ilkesini diledikleri gibi, değişik zamanlarda, başka başka yorumlarlar. Çoğu kez, kendi kararsızlıklarına, kaypaklıklarına maske yapmaya çalışırlar. Komünistler, ekonomik savaşıma da öncülük ederler. Hem ekonomik, hem siyasal savaşımda yığınlara hedef, yol göstermekle, onları savaşa sürmekle görevlidir. Savaşa sürmek ise, parti siyasetinin doğruluğunu, yığınlara kendi deneyleriyle göstermekten, kavratmaktan geçer. Tabanın söz ve karar sahibi olmasından Leninciler bunu anlar.

Sağlam Önder, bir de şunu söylüyor: "Sendikal savaşım, sınıf savaşımının öteki biçimlerinin ve yığın eylemlerinin önündeki engellerin aşılmasında belirleyici önemde bir olanaktır" (Önder, Sağlam, agy, s.49). Bir kez, sınıf savaşımının öteki biçimleri siyasal ve ideolojik savaşımdır. "Devrimci durum yoktur" derlerken, hep yığın eylemlerinin olmayışından söz ediyorlar ve buna neden olarak da, "faşist terörün ve reformizmin bunaltıcı, yıldırıcı ve pasifleştirici sonuçları"nı "işçi sınıfı ve ulusal demokratik güçler arasındaki dağınıklık, parçalanmışlığı" (Önder Sağlam, agy, s.49) gösteriyorlar. Demek ki siyasal ve ideolojik savaşımın önündeki engeller sendikal savaşımla aşılacak, yığın eylemleri doğacak ve bir türlü gelemeyen devrimci durum da böylelikle gelecek, "olasılık" olmaktan çıkacak. Faşist terör ve reformizm yok olacak, işçi sınıfı ve ulusal demokratik güçler arasındaki dağınıklık, parçalanmışlık bitecek. Üstelik, bütün bunlarda sendikal savaşım belirleyici! Leninizmi tepetaklak ediyorlar. İşçi sınıfımıza güvensizliklerini ortaya koyuyorlar. Devrimci propagandanın işçi sınıfına yabancı olduğunu sanıyorlar.

Bunlara yanıt vermek için Lenin'den alıntı yapmaya gerek yok. Lenin, bunların adını 1900'lerin başlarında koydu. Bütün bunların adı, *EKONOMİZMDİR*, *KENDİLİĞİNDENCİLİĞE BOYUN EĞME*dir. Yaptıkları *SENDİKAL SİYASETTİR*. Bir de Lenincileri, "toplu sözleşmeler yoluyla devrim yapılacağını savunmak"la (*Savaş Yolu*, sayı:22) "toplu sözleşme taslaklarını devrim manifestosu sanmak"la (Önder Sağlam, agy, s.63) suçluyorlar. Böyle yapmakla hem *İşçinin Sesi*'ni, hem de Gönen toplantısına katılan baş temsilcilerin ortak görüşünü mahkum edebileceklerini zannediyorlar. Boşuna. Oportünistlerimiz için vakit artık geç. Leninci fikirler fabrikalarda. *İŞÇİNİN SESİ* FABRİKALARDA.

Devrimci durum devrim anı değildir

Türkiye'de 1968'lerden bu yana devrimci durum yaşanıyor. Devrimci durumun ortaya çıkışı nesnel olgulara, ekonomik, toplumsal, siyasal çelişkilerin keskinleşmesine dayanıyor. Bu, halk yığınlarının ve onların komünist öncüsünün eyleminde somutlanan öznel faktörden bağımsızdır.

Oportünist yazarlar ötedenberi devrimci durumu yanlış yorumluyorlar. Devrimci durum ile devrim anını karıştırıyorlar. Devrimci durum, oportünistlerin anladığı gibi, yığınların sokağa dökülüp *devrim yapacağız* demesi değildir. Barikatlara çıkılması, tüm yurtta işgallerin yapılması, faşist subayların asılması ve silâhlı ayaklanmanın gündeme gelmesi devrim anıdır. Devrime beş kaladır. Oysa, devrimci durumun ana göstergelerinden biri *kendiliğinden gelme* çıkışlarda bir yükselmedir.

İşte son aylarda kendiliğinden gelme çıkışlarda tekrar bir yükselme görülüyor. Oportünist yazarlar bu noktada da açık düşüyorlar. Özlem Özgür *Politika*'daki yazı dizisinde 12 Mart ve öncesinde devrimci durum yoktu derken koskoca 15-16 Haziran kendiliğinden ayaklanmasını *unutuveriyor*. Bugün ise Mersin Soda direnişini ve son olarak Kula Mensucat'ta 8 saat süren işgali, 400 işçinin burjuva devlet mekanizmasının kolluk kuvvetlerine karşı direnişini aynı gözle değerlendirdiği açıktır. Yanıt verin: Bunlar MİT'in, CIA'nın kışkırttığı eylemler midir, yoksa devrimci durumun göstergesi olan kendiliğinden hareketler midir?

Özlem Özgür'ün bu oportünist anlayışı şu cümlede özetleniyor: "Türkiye'de 1968'lerden beri devrimci durum varmış. Bu süre 11 yıldır. 11 yıl hangi ülkede devrimci durum kalmıştır?"

Örnekleyelim: Lenin, Rusya'da devrimci durumun varlığını 1901 yılında duyuruyor. Birinci Rus Devrimi 1905'te oluyor. 4 yıl. Yine Lenin devrimci durumu 1913 yılında ocak ayında duyuruyor. Şubat devrimi 1917 yılında oluyor. 4 yıl. Bu ikinci örnekte dikkat edilecek bir de çok önemli bir özellik var: 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı, devrimci durumun olgunlaşmasını olağanüstü hızlandırıcı bir etken olarak öne çıkıyor. Bugünkü uluslararası koşulların göreceli barışçıllığı içinde Türkiye'de 11 yıl süren bir devrimci durum şaşırtıcı olmasa gerek.

Devrimci durumu devrim anı ile karıştıran, kendiliğinden gelme hareketi görmemezlikten gelen, *bilinç vermeden sosyalist bilinç arayan* — böylece kendisi kendiliğindenci konuma düşen — oportünist mantık doğal olarak devrimci durumun yüklediği görevleri yerine getiremeyecektir. Yürükoğlu Yoldaşımızın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında getirdiği dört görev nedir?

1. İdeolojik savaşıma yeni bir hız vermek.

2. İşçi sınıfının ve halkın örgütlerini, en başta TKP'yi devrimci temeller üzerinde güçlendirmek.

3. Devrimci durumun gerektirdiği, faşist saldırının acilleştirdiği yeni duruma uygun örgütleri kurmak ve geliştirmek.

4. Yığınların eyleme geçmesine yardımcı olmak.

Bütün kavga gürültü buralardan kopmuyor mu zaten!

Yoldaşlar, gözlerimizi açalım. Eskiden beri oportünizmin uygulamak istediği pasifizmi yıkalım ve devrimci durumun gerektirdiği 4 temel görevi hayata geçirmek için işçi sınıfının önderliğinde sınıf savaşımına aktif ve bilinçli olarak katılalım.

H.Ş., Gaziantep

Devrimci Durum ve Menşevik Devrimcilik

Kamber Yiğit, Izmir

Şu anda İGD militan ve sempatizanları arasında en çok tartışılan konu "devrimci durum" kavramı. Oportünistleri hasta ediyor bu tartışma. ODTÜ'de Leninci gençliğin şanlı eylemiyle birlikte gelişen olaylardan sonra en çok satılan kitap "Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky". Oportünistler, önce, neden en çok satılan ve okunan kitap bu diye kara kara düşündüler. Sonra rahatsızlıklarını açıktan belirttiler, tartışmalar örgüt disiplini adına yasaklandı. Tabii rahatsız olacaklar, bir kere kitabın adı kötü: *"Dönek"*, ikincisi kitap okunması ve tartışılması onlara yabancı, üstelik kitap da Lenin'in.

Militanlardaki ideolojik açlığın önüne geçemeyeceklerini anlayınca da inciler döktürmeye başladılar.

Militan: Ülkede devrimci durum var mı, yok mu?

Menşevik: Diyalektikten uzak, mekanik bir soru.

Militan: Ama devrimci durumun ve "barışçıl" dönemlerin gerektirdiği görevler farklıdır, görevlerimizi nasıl saptayacağız?

Menşevik: Hiçbir ülkede devrimci durum var mı, yok mu diye tartışılmamış, size ne oluyor?

Militan: Lenin'in 1915'lerde II. Enternasyonalin Çöküşü adlı makalede yazdıkları, tartıştıkları ne oluyor? Kautski ile yaptığı 4 yıl süren tartışma ne oluyor? Sonra diyelim ki bu konu tartışılmamış olsun. Ülkelerinin ve dünyanın durumunu doğru değerlendiren komünist partileri, bu durumun gerektirdiği görevleri saptamışlar, görevlerini yaşama geçirenler de devrimlerini yapmışlar. Görevlerini unutanların, atlayanların kimler oldukları, nereden gelip nereye gittikleri de ortada. Treni kaçıranlar nedense hep oportünistlik edenler oluyor.

Menşevik: "Devrimci durum" konusunu Lenin'den inceleyelim. İlk kez 1913'de "Devrimci Proletaryanın 1 Mayıs Eylemi" adlı makalede bu kavram kullanılmış. 1915 ve 1920'de geliştirmiş. 1913 ve 1920'de yazdığı yazılardan "devrimci durum"la "ulus çapında bunalım" kavramlarının özdeş olduğu çıkıyor!

Militan: Bir kez, Lenin devrimci durum kavramını ilk kez 1913'de yazdığı "Devrimci proletaryanın 1 Mayıs Eylemi" adlı makalede kullanmıyor. İkincisi, Lenin'in dediklerini "yorumlarken" kendi oportünist anlayışınızı yansıtıyorsunuz. Devrimci durumla ulus çapında bunalım aynıdır diyorsunuz. Sizin kafanızda bu aynıdır ama Leninizme göre aynı değildir.

Menşevik: "Devrimci durum"la "ulus çapında bunalım" aynı şeydir!

Militan: Değildir, birincisi "devrimci durum" ekonomik-politik bunalımdır, "ulus çapında bunalım" en üst düzeydeki ekonomik-politik bunalımdır. "Devrimci durum" nesnel koşullar temelinde ortaya çıkar, "ulus çapında bunalım" nesnel ve öznel koşulların birliğinden doğar. Ayrıca 1915'de yazılan "II. Enternasyonalin Çöküşü"nde Lenin şöyle yazar: "Bir devrimci durum olmadan devrimin mümkün olamayacağı Marksistler için tartışma götürmez bir gerçektir. Ayrıca her devrimci durum da devrime götürmez. Genel olarak, bir devrimci durumun belirtileri nelerdir? Şu üç önemli belirtiyi ileri sürersek, herhalde yanılmış olmayız: 1. Egemen sınıflar için değişikliğe gitmeden egemenliği sürdürmek mümkün olmazsa, "üst sınıflar" arasında şu veya bu biçimde bir buhran, egemen sınıfın politikasında baskı altındaki sınıfların hoşnutsuzluğuna ve parlamasına yol açacak bir çatlamaya götüren bir buhran ortaya çıkarsa. Bir devrimin olması için genellikle "alt sınıfların" eski biçimde yaşamak "istememesi" yeterli değildir. "Üst sınıfların eski biçimde yaşayamayacak durumda" bulunması da gereklidir. 2. Baskı altındaki sınıfların sıkıntısı ve istemleri, olağandan daha öteye varmışsa. 3. Yukarıdaki nedenlerin bir sonucu olarak, "barış zamanında" kendilerinin soyulmasına hiç ses çıkarmadan razı olan ama karışıklık zamanlarında hem buhranın her türlü koşullarında, *hem de bizzat "üst sınıflar"* tarafından bağımsız tarihi eyleme itilen yığınların etkinliğinde önemli bir artış varsa.

"...her devrimci durum, devrim olmasını sağlamaz. Devrim, ancak yukarıda belirtilen objektif değişikliklerin yanında sübjektif bir değişikliğin de, yani bir buhran döneminde bile itilip düşürülmedikçe hiçbir vakit 'yıkılmayan' eski hükümeti yıkacak (ya da yerinden uzaklaştıracak) kadar *güçlü* bir devrimci *sınıfın* devrimci yığın mücadelesi vermeye yetenekli olması halinde çıkabilir" ("Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, *Bilim ve Sosyalizm Yayınları*, s.14-15).

Menşevik: Her ekonomik bunalım devrimci durum değildir. Ülkede ekonomik-politik bunalım var derken "kapitalizmin genel bunalımından"(!) söz ediyoruz. Sonra bu tanımladığın maddelerden üçüncüsü ülkede söz konusu değil.

Militan: Ama Lenin ekonomik-politik bunalım devrimci durumdur diyor. Sonra neden üçüncü koşul yok diyorsun?

Menşevik: Yığınlar hâlâ CHP'nin etkisi altında, yaptığımız eylemlere yığınlar katılmıyorlar.

Militan: Yığın hareketlerinde göreceli bir durgunluk olduğu doğru dur (ki giderek yok oluyor). Ancak bundan devrimci durum yoktur diye sonuç çıkaramazsın, çünkü kendi kusurunu neden olarak gösteriyorsun. Yığın eylemlerinde göreceli bir durgunluk varsa, birincisi bu öznel ögenin geride kalmasındandır, ikincisi fırtına öncesi sessizliktir, çünkü devrimci kabarışları durgunluk dönemleri izler, yeniden gelişen devrimci kabarışlar ise bir öncekinden daha yüksek boyutlara ulaşır.

Menşevik: ...(!)

Militan: Lenin'den son bir alıntı daha. 1920'de yazdığı *'Sol' Komünizm — Bir Çocukluk Hastalığı* adlı yapıtta *devrimin temel yasası*ndan söz eder: "Tüm devrimlerle ve özellikle 20. yüzyılda her üç Rus devrimiyle doğrulanan devrimin temel yasası şöyledir: Bir devrimin olması için sömürülen ve ezilen yığınların eskisi gibi yaşamanın olanaksızlığını anlamaları ve değişiklik istemeleri yetmez. Bir devrimin olabilmesi için sömürücülerin eskisi gibi yaşayamamaları ve yönetememeleri zorunludur. Yalnızca *'alt sınıfların'* eskisi gibi yaşamak *istememeleri* ve *'üst sınıfların'* eskisi gibi *yaşayamadıkları* zaman devrim utkuya ulaşabilir. Bu gerçek diğer sözlerle şöyle ifade edilebilir: (Sömürüleni de sömüreni de etkileyen) ulusal çapta buhran olmaksızın devrim olanaksızdır. Böylece bir devrimin olabilmesi için, birinci olarak, işçilerin çoğunluğunun (ya da en azından sınıf bilinçli, düşünen ve politik olarak aktif işçilerin çoğunluğunun) devrimin zorunluluğunu tümüyle kavramış olmaları ve onun için ölmeye hazırlıklı bulunmaları zorunludur. İkincisi, hakim sınıflar, en geri yığınları politikaya çeken, hükümeti zayıf düşüren ve devrimcilerin süratle onu alaşağı etmesini olanaklı kılan, bir hükümet buhranından geçiyor olmalıdır. (Her gerçek devrimi belirleyen şey, o zamana kadar bilinçsiz olan, ezilen emekçi yığınlar arasında siyasi mücadeleye atılmaya hazır insan sayısının hızla on misline, ve belki de yüz misline yükselmesidir" (Sol Komünizm, *Sol Yayınları*, s.90-91).

Bu yazıda devrimci durum değil, devrimin temel yasasından söz ediliyor. O anlamla "ulus çapında bunalım" demiştir Lenin. Zaten "ulus çapında bunalım"da da yönetenler eskisi gibi yönetemez, yönetilenler eskisi gibi yönetilmek istemez. Bu durum en olgun haliyle yaşama geçer.

Menşevik: ... (!)

Militan: Makalenin bütününü okursan daha iyi kavrarsın. Yazının devamında İngiltere'de var olanlar inceleniyor, nesnel koşullar olgunlaşıyor, komünistlerin görevleri anlatılıyor. Yığınlar liberallerin etkisi altında, onları teşhir etmek gerekiyor, bunun için de desteklemek. Öyleyse yığınlar liberallerin etkisi altındayken de devrimci durum olabiliyor.

Menşevik: ... (!)

Militan: Bir nokta daha var. Devrimci durumu, "devrim durumu", "devrim anı" olarak anlamazsan kabul edeceksin ki yığınlar liberallerin etkisi altındayken de devrimci durum olabilir. 1973'den beri liberal burjuvazi (CHP) desteklendi, teşhir amacıyla(!) O zaman ülkedeki devrimci durumu haydi haydi kabul ediyorsunuz. *Atılım* yazdı vs. Buna ne dersin?

Menşevik: ...(!)

Militan: Kavrayamadığın şu: Toplum yasalarını, doğa yasalarından ayıran olgu, bu yasaların bilinçli insan faaliyetiyle yaşama geçmesidir. Yani bir anlamda öznel olanı nesnel olandan ayırmak güçtür. Ama bu insan iradesi dışında gelişen olayları yadsıyarak "solcu"luk yapmamıza, ya da nesnel olaylara etki yapabilecek öznel etmeni unutarak kör gelişmelere boyun eğmemize, sağ oportünizme düşmemize neden olmaz. Nesnelliğin ve öznelliğin birliğini kavramaktır sorun. Devrimci durum nesnel koşullardır diyoruz ama bir kere oluştu mu, *öznel öge ön plana çıkar*, devrimci durum olgunlaştıkça rolü artar, belirleyici olur.

Sözün kısası oportünizmin devrim yapmaya niyeti yok, devrimci savaşım bir yana, anlayış onlara yabancı. 14 Ekim seçimlerinde, 500 bin işçinin toplu sözleşme savaşımında olduğu gibi, politikaları yavaş yavaş açığa çıkıyor. Yalnız, gerçekten ince ince oportünistlik ediyorlar, sözleri evirip çevirmesini iyi biliyorlar, bu nedenle yanlışları göstermek o denli önem taşıyor Türkiye işçi sınıfı hareketi için.

1977 ocak ayında, MC hükümeti baştayken, sosyal-demokrat CHP hükümeti daha kurulmamışken, TKP Merkez Komitesi yayın organı *Atılım*, Türkiye'de devrimci durumun varlığını duyuruyordu. Şöyle diyordu 1977 ocak sayısında çıkan "Atılım Üç Yaşında" adlı yazı:

"Halkımızın savaşı gün geçtikçe ilerliyor, yeni boyutlara ulaşıyor. İşçi sınıfı harekete ağırlığını koyuyor. Potansiyel artıyor. Yığınlar atılım yapmakta. Sınıf savaşı keskinleşirken tüm çelişkiler artmakta...

"Devrimci durumun giderek olgunlaştığı bu ortamda örgütlü savaşım gerekmektedir. Her türlü sapık akıma, işçi sınıfının tüm düşmanlarına karşı ardıcıl bir savaş yürütülüyor ülkemizde".

1977 Mayıs sayısında ise "Seçimlere Katılma" başlığıyla yayınlanan yazıda şöyle deniyor:

"5 Haziran seçimleri, yığın savaşının yükseldiği, ancak bir devrimci durumun tümüyle olgunlaşmadığı, buna karşılık yukardan aşağı doğru beliren faşizm tehlikesinin arttığı koşullarda yapılıyor".

Bu cümleden kesin olarak devrimci durum var mı yok mu, çıkarmak güç. Ama dört ay önce söylenenleri de gözönünde bulundurarak, "var, ama tam olgunlaşmadı" demeye getirildiği anlaşılıyor.

Peki, Özlem Özgür ne bugün, ne de dün, 1976-77'de, devrimci durum yoktu derken, *Atılım*'la çelişmiyor mu?

İŞÇİNİN SESİ

Devrimci Durumda Suçüstü Durumu

Emine Engin

Özlem Özgür'ün *Politika* gazetesinde "Devrimci Durum ve Bunalım" başlıklı bir seri yazısı çıktı. Bu yazılarla Özlem Özgür Leninizmden özgürlüğünü, oportünizme tutsaklığını belgeledi. Yazılarda, devrimci durumun hem geçmişte, hem bugün olmadığını göstermek için bin dereden su getiriyor. Su getirdiği dereleri bir bir ele alalım.

1. Özlem Özgür'ün 11 yıldır devrimci durumdan haberi yokmuş!

Özlem Özgür şöyle diyor:

"Demek ki, Türkiye'de 1968 den beri, yani tam 11 yıldır 'Devrimci Durum' yaşanıyormuş da kimsenin haberi olmamış: Şimdi düşünelim: Siz hiç işittiniz mi ki, herhangi bir ülkede bir devrimci durum 11 yıl kalabilmiş olsun? Ve de böyle bi. sav ileri sürebilen bir Allah'ın kulu daha var mıdır, bu dünya yüzünde acaba?"

Bu tepeden, bilgiççe sözler kuru gürültüdür. Özlem Özgür'ün kendi oportünist anlayışını yansıtıyor. Leninci anlayışla devrimci durumun 11 yıl sürebilmesine ne teorik, ne pratik bir engel yoktur. Ama Özlem Özgür, devrimci durumu "devrim durumu" olarak anladığı için, uzun sürebileceği pek aklına sığmıyor.

Oportünistler canları istediği zaman devrimci durum yerine "devrim durumu" terimini kullanıyorlar. Devrimci durum terimini Rusçadan, İngilizceden, Fransızcadan, Almancadan Türkçeye "devrim durumu" diye çevirmeye gramer olarak bile olanak yoktur. Türkçeye giren bu "devrim durumu" terimi, bir dil sürçmesi değil, kafa sürçmesidir.

"Solcu" diye bilinen yayınevlerinin kitap çevirilerinden Türkçeye giren "devrim durumu" terimini, oportünistler de alıp olduğu gibi kullandılar. Böylece "solcu"larla özde aynı anlayışa sahip olduklarını gösterdiler. Oysa Leninci devrimci durum anlayışını kavrayan kimse, devrimci durum yerine "devrim durumu" terimini kullanamaz. İkisi farklı anlamlar taşıyor.

Devrimci durumla devrim durumu arasındaki fark, benzetme olduğunu akılda tutarak söyleyelim, proleter hegemonyasıyla proleter diktatörlüğü arasındaki fark gibidir. Proleter hegemonyası savaşım süreci içindeki bir olgudur, proleter diktatörlüğü erki ele geçirdikten sonraki bir olgudur. Ortak çok yön taşır, özde aynılıklar taşır ama birbiri yerine kullanılamaz. Proleter diktatörlüğü terimini hegemonyayla özdeş kılan bir anlayış, savaşım sürecinde hegemonyayı sağlayamaz. Hegemonya için de diktatörlük koşullarını bekler.

Aynı bunun gibi. Devrimci durum, devrim savaşımı için elverişli nesnel koşullardır. Devrimci durum yerine, *neredeyse devrimin kendisi* anlamına gelen "devrim durumu" terimini kullanmak, çok önceden ortaya çıkan elverişli nesnel koşullardan devrim için yararlanmayı ertelemektir. Leninizme terstir.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında Yürükoğlu Yoldaşımız şöyle demişti: '

"...devrimci durumu hemen devrim olacakmışçasına anlamaya olanak yoktur. Devrimci durum, kötüleyen ekonomik, toplumsal ve siyasal koşullar altında, yığınlar yeterince örgütlenmişse ve yeterli şiddetle saldırabilirse devrimin olabileceği bir ortamdan başka birşey değildir. Devrimci durumu, her yerde sokak sokak çarpışmaların yürüdüğü, toplumsal yaşamın tümüyle durduğu bir aşama gibi düşünmeyelim. Öylesi bir durum, 'devrime beş kala' durumudur, devrimci durumun ulus çapında bunalım aşamasıdır."

Devrimci durum yerine "devrim durumu" terimini sorumsuzca kullanan oportünistler, kavram olarak da devrimci durumu "devrime beş kala" durumuna, ulus çapında bunalıma eşitliyorlar. Özlem Özgür, ne yazık ki bugün onların izindedir. Öyle olduğu için devrimci durumun varlığından haberi olmamış!

Bir kez, Özlem Özgür'ün alıntı aktardığı "1 Mayıs ve Savaş" adlı konuşma planında Lenin, devrimci durumun "ağır ve sancılı gelişiminden" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.36, s.326) söz ediyor. Not düşmüş "1900 ile 1905'i karşılaştır" diye. Bu karşılaştırmanın altına da "devrimci belgiler ve devrimci hareketin büyümesi" diye not düşmüş. Yani Lenin, kendi başına bırakılırsa devrimci durumun ağır ve sancılı bir süreç olduğunu, Rusya'da Bolşeviklerin devrimci belgilerle sınıf savaşımını keskinleştirdiklerini, devrimci durumu olgunlaştırdıklarını söylüyor.

İkincisi, Rusya'da devrimci durum 1905 öncesinde 1901'de, 1917 öncesinde 1913 başlarında başlamıştır. Bolşeviklerin devrimci propaganda-ajitasyonu bir yana, her ikisinde de savaşlar devrimci durum sürecini hızlandırmıştır. Birinde Rus-Japon savaşında, ötekisinde, Birinci Dünya Savaşı'nda Rusya'nın yenilgisi devrimci durumu hızla olgunlaştırıcı etki yapmıştır. Yani Rusya'da bir kez 4, ikinci kez 5 yıl süren devrimci durum, Bolşeviklerin devrimci etkisini ve savaşlarda yenilginin getirdiği yıkımın etkilerini çekersek, kavrula kavrula çok daha uzun sürede olgunlaşacaktı.

Üçüncüsü, bunun böyle olabileceğini Lenin açıkça da söylüyor:

"1915 Avrupası'nda, aynen 1901 Rusyası'nda olduğu gibi, bir devrimci durumun varlığından en küçük kuşkuya bile yer yoktur. Proletaryanın burjuvaziye karşı ilk 'belirleyici' savaşının dört yılda mı, iki yılda mı, on yıl içinde mi, yoksa daha uzun sürede mi yer alacağını söyleyemeyiz. ... Nasıl ki, 1901'de biz, birinci Rus devriminin 'arife'sinin dört yıl süreceğini bilmiyorduk, bugün de bunu bilmiyoruz." (Lenin, c.21, s.398-399).

Yüce Lenin, Özlem Özgür'ün deyimiyle Allah'ın bu çok değerli kulu, devrimci durumun kaç yıl süreceğinin bilinemeyeceğini açıkça söylüyor.

Dördüncüsü, en çarpıcı bir örnek, koskoca Avrupa kıtasında genel olarak devrimci durumun 1914-1924 arasında 10 yıl sürmüş olmasıdır. 1914-1918 arası Lenin'in bu konuda sürekli uyarıları vardır. 1918 sonrasında Lenin'in önderliğinde Komintern uyarıları sürdürdü. 1922'de Komintern'in Dördüncü Kongresi Avrupa'da durumun nesnel olarak devrimci olmaya devam ettiğini vurguladı. Ancak 1924'le birlikte artık durum değişmeye başladı.

Devrimci durum denen olguyu Leninci içeriğiyle anlıyorsak, 11 yıl sürebilmesine teorik olarak hiçbir engel yoktur.

Özlem Özgür 11 yıl devrimci durum sürmez diyor. Biz bugün devrimci propaganda, ajitasyonda anlaşabilirsek, 11 yıldan "ödün" veririz. Olan olmuş, bugüne bakalım deriz. Gerçekten de önemli olan bugündür. Ne var ki, 11 yılı devrimci durum saymayan oportünist anlayış, bugün de devrimci durumu görevleriyle birlikte reddediyor. Bu anlayışı kırmak için 11 yılın her bir yılı için savaşmak gerekiyor.

2. 12 Mart öncesine ve sonrasına ilişkin kargaşa!

Özlem Özgür 12 Mart öncesini şöyle değerlendiriyor:

"1969'dan itibaren Türkiye ekonomisi, özünde 'iç ve dış pazar yetersizliği' sorununda somutlaşan bir bunalımın içine girdi. Bu bunalım, fazla derinleşmeden ve *kesinlikle* 'Devrimci Durumun' hiçbir ögesinin oluşmadığı bir ortamda, 12 Mart 1971'de öğrenci hareketleri bahane edilerek noktalandı" (abç).

12 Mart'ı da şöyle değerlendiriyor:

"Diyelim ki, 1968'de 'Devrimci Durum' ortaya çıktı (!) peki, 12 Mart 1971'de olan neydi? 1971, 1972, 1973 ve 1974 yıllarında sermaye sınıfı, Türkiye'yi yönetmekte ciddi bir güçlükle karşı karşıya kalmış mıdır? Ve de, bu dört yıl içerisinde, yığınların bırakalım 'olağanüstü' aktifliğini, 'olağan' aktiflikten bile söz edebilir miyiz? Bırakalım yığın çıkışlarını, salt günlük ekonomik istemler uğruna bile bu dönemde kaç kişi yasal grev hakkını kullanabilmiştir acaba? 1963'den 1970 yılına değin sürekli yükselen 'reel ücretler', bu tarihten itibaren neden gerilemeye başlamıştır?"

Özlem Özgür'e göre, 12 Mart öncesinde devrimci durumun hiçbir ögesi kesinlikle oluşmamış! Oluşsa 12 Mart olmazmış! Ve 12 Mart sonrasında da burjuvazi ülkeyi yönetmede güçlük çekmemiş! Reel ücretler gerilemiş(?)

Türkiye'ye Leninci bir gözle bakarsak, devrimci durumu doğuran ögelerin daha 1960'ların başında oluşmaya başladığını görürüz.

1960'lar Türkiye'de tekelci kapitalizmin egemen olduğu yıllardır. Bu geniş emekçi yığınların yoksullaşması demektir. Gelir dağılımı verileri bunu doğruluyor. Aile gurupların en düşük gelirli %20'lik diliminin

toplam gelirden payı 1963'de %4,5' dan 1968'de %3'e düşmüştür. En yüksek gelirli %20'lik dilimin payı ise 1963' de %57'den 1968'de %60'a çıkmıştır.

Ayrıca 1960'larda işçi sınıfımızın durumu hiç de Özlem Özgür'ün söylediği gibi değildir. Gerçek ücretlerde 1963-1965 arasında bir artış olmuştur. 1966'da çok küçük bir artıştan sonra, 1967 ve 1968'de gerçek ücretler 1965 düzeyinin de altında kalmıştır. 1960'larda işçi sınıfı üzerindeki sömürü hızla yoğunlaşmıştır, geniş emekçi yığınların sıkıntı ve çilesi artmıştır. Devrimci durumun bu ögesi 1960'larda kendini göstermeye başlamıştır.

Türkiye'nin tekelci kapitalizmi, sırtını emperyalizme dayayarak, ülke ekonomisini çarpıtarak ve aşırı sömürüyle ayağa dikildi. Ancak çarpık ve bağımlı bir temel üzerinde, yüksek kârlarını koruyarak ayakta durabilmesi sömürüyü daha da yoğunlaştırmasını "zorunlu" kılıyordu. İşçi sınıfımız bu isteğe sessiz sedasız boyun eğseydi, yalnızca sömürüyü artırma "zorunluluğu" egemen sınıfların güçlüklerini açıklamaz. Ama 1960'larda işçi sınıfı artan sömürüye karşı, özellikle sendikal haklar için savaşımını yükseltti.

Bir yandan bu savaş, öte yandan çarpık ekonominin yapısal sorunlarının, petrol fiyatlarındaki artış gibi durumların sömürüyü daha da artırmayı "zorunlu" kılması, egemen sınıfların ülkeyi yönetme güçlüklerine taban oluşturdu. Aralarındaki çelişkileri azdırdı. 1960'larda devrimci durumun bu ögesinin de oluşmaya başladığını görüyoruz.

1960'larda devrimci durumun ögelerinin karşılıklı etkileşim içinde oluştuğunu görüyoruz. Geniş yığınların sıkıntı ve çilesi artıyor. Buna karşı savaşta işçi sınıfı sözcülük yapıyor. İşçi sınıfının sesini yükseltmesi, sömürüyü daha artırmak isteyen egemen sınıfların işini güçleştiriyor.

1968'e geldiğimizde, 1960'ların başından beri işçi sınıfındaki hareketlenme, tüm emekçileri de harekete geçirmiştir. 1968 dolaylarında tüm toplum kaynamaya başlıyor. Öğrenci, köylü, memur, öğretmen hareketleri yükseliyor. Ve bu, egemen sınıfların ancak sömürüyü artırarak hafifletebilecekleri güçlükleri de azdırıyor. 1968'le birlikte Türkiye'de ezilenler eskisi gibi yaşamak istemediklerini açıkça gösteriyorlar. Egemen sınıflar eskisi gibi rahatça yönetme yeteneğini yitirmiş durumdadırlar. Sıkıntı ve çile artmıştır. Ve buna karşı yığınlar olağanüstü bir aktiflik içindedirler.

1968 ve sonrasında, egemen sınıfların yönetimi sürekli ve açıktan ordunun himayesini gerektirmiştir. Militarist kliğin siyasal yaşamdaki rolü aktifleşmiş, CHP içindeki kaynamalar yükselmiştir. Kör topal demokratik hakların da budanması için yoğun çaba harcanmaya başlanmıştır. Demirel durumu "Türkiye bir çıkmaza girmiştir" diyerek o yıllarda açıkça dile getirmiştir.

Özlem Özgür, devrimci durumdan başka birşey, "devrime heş kala" durumunu anlıyor. Ve bunu da yalnızca nesnel bir olgu olarak almıyor. Aynı zamanda, yığın hareketlerinde "devrime beş kala" durumunda beklenebilecek bilinç düzeyi, öznel koşul arıyor. Çünkü 12 Mart öncesinin en önemli eksiği gelişkin bir öznel ögedir! Hareket Leninci bir öncüden yoksun olarak yükselebileceği önemli bir düzeye yükselmiştir!

Özlem Özgür "ya 12 Mart neydi?" diyor. Anlamak güç. Herhalde egemen sınıflar ülkeyi o denli güzel, sorunsuz yönetebiliyorlardı ki ordu başları kıskandılar ve yönetime el koydular!

1968-1971 arasında *devrimci durum oluştuğu* için 12 Mart geldi. Burjuvazinin eskisi gibi yönetemezliğini en açık biçimde kanıtladı. S. Üstüngel'in, özellikle ordu konusunda oportünist değerlendirmeler taşıyan, ama 12 Mart'ı doğru koyan *Türkiye Olayları 1973* adlı broşüründe belirtildiği gibi:

"...12 Mart'ta bir esti bir esti karşı devrim yeli... Sıkıyönetim hükümetleri hirbiri ardınca yıprandı, paçavraya döndü. Türkiye' de sınıf savaşımı, uzlaşmaz çelişkiler, burjuvazi kampında ayrışma, boğuşma süreci hızlandı, sertleşti".

12 Mart öncesinde devrimci durumun varlığı su götürmez bir olgudur. 12 Mart bunun ürünü, karşı-devrimci bir girişimdir. Peki bu karşı devrimci girişim devrimci durumu kesintiye uğratabilmiş, toplumu "barış"a kavuşturabilmiş midir?

12 Mart öncesinde genel devrimci demokratik bir hareket yükseldi. İşçi sınıfı Marksçı-Leninci bir öncüden yoksundu. Devrimci yükseliş, *yarattığı tehlike ölçüsünde* karşı devrimci bir tepki doğurdu. Bununla bağlı olarak, 12 Mart burjuvazinin ülkeyi yönetemezliğinin bir göstergesiydi ama burjuvazinin kendi içi çelişkilerini yatıştırmadı, yönetme güçlüklerini ortadan kaldırmadı.

1905 devrimi sonrasındaki karşı-devrim yıllarını Lenin değerlendirirken, "gericiliğin *tam* egemenliği"nden (Lenin, c.16, s.357) söz ediyor. O dönemde, yeni rejimin biçimi üzerine burjuvazinin kendi içindeki savaşımın ön planda olmadığını söylüyor (Lenin, c.16, s.388). 12 Mart dönemine baktığımız zaman tam tersini görüyoruz. Burjuvazinin iç çelişkilerinin 12 Mart öncesinden de daha çok öne çıktığını görüyoruz. Hükümetlerin gelip gittiğini görüyoruz. Burjuvazi içindeki görüş ayrılıklarının derinleştiğini görüyoruz.

12 Mart döneminde burjuvazinin yönetim güçlükleri tüm şiddetiyle sürdü. Öte yandan işçi sınıfının, emekçi yığınların sıkıntı ve çilesi yoğunlaştı. Kazanımlar geri alındı. Hoşnutsuzluk arttı.

12 Mart'ta azgın bir işkence, terör, arama, tarama uygulandı, ama gericilik yine de *tam* egemen olamadı. Toplum baskı ile durağan bir manzaraya, "barış"a kavuşturulamadı. Tam tersine uygulanan baskı, hoşnutsuzluğu daha da artırdı. Bu hoşnutsuzluk, bir yandan yapısı gereği yığınlarla bağ kuramayan küçük devrimci gurupların süren eylemlerinde yansıdı. Öte yandan yaygın bir pasif direniş gelişti. Devrimci gençlerin kurşunlanmasına, Deniz Gezmişlerin asılışına, en azından milyonlarca ananın duyduğu ve çeşitli biçimlerde gösterdiği tepki akıllardadır.

Bu gibi tepkiler biriktiği, bu birikim başlıbaşına bir tehlike oluşturduğu ve de kendisi bir karşı-devrim girişimi olmaktan öteye gidemediği için 12 Mart rejimi hızla sulandı. İlk başlarda yığınlarla bağ kuramayan küçük devrimci guruplar, sürdürdükleri savaşımla biriken tepkiye sözcülük etmeye başladılar. Küçük burjuva devrimci demokratlarının gerçekten yiğitçe verdiği savaşım büyük saygınlık kazanmaya başladı. Bunun üzerine liberal burjuvazi biriken tepkiye sözcülük etme çabasını daha da artırdı. 1973 seçimleri, gittikçe sıkışan patlayıcı madde karşısında açılmak zorunda kalınan hava deliğidir.

12 Mart döneminde devrimci durumun iki göstergesi açıkça vardı. Yığın çıkışları ise durakladı. Daha doğrusu, hoşnutsuzluğun yığın çıkışlarında yansıması baskıyla durduruldu. Bu birşey değiştirmez. *Bir kez*, yığın eylemleri Özlem Özgür'ün sandığı gibi devrimci durumun kaçınılmaz bir göstergesi değildir. Devrimci durum özünde toplumun patlayıcı maddeyle dolu olması demektir. Bu patlayıcı maddenin yığın eyleminde yansıyıp yansımaması hem nesnel, hem de öznel koşullarla bağlı bir sorundur. 12 Mart'ta toplumdaki patlayıcı madde boşalmamış, baskı altında tutulmuş, giderek sıkışıp baskıyı hafifletmiştir.

İkincisi, her yükseliş döneminden sonra yığın çıkışları belli bir nefes alma süresine girer. Bu süre bir yıl, iki yıl bile olabilir. Toplumun yaşamına uzaktan bakıldığında bir-iki yıl çok kısa kalır.

Üçüncüsü, kaldı ki 12 Mart'ta nefes alma süresi "yakından bakıldığında" bile kısa sürdü. Leninci bir öncünun olmayışı, nefes vermeyi geciktirdi. "Başarılı" karşı devrim dönemlerinin en önemli bir özelliği devrimci hareketin erimesidir, devrimci harekete katılmışların devrimcilikten vazgeçmesidir. 12 Mart döneminde bu olmadı. Devrimci kadrolar ya terörle yok edildi, ya tutuklandı, ya da dağınık kaldı. En sol siyasal parti TİP gibi legalist bir parti olduğu, Leninci bir öncü yok olduğu için, devrimciler günün gereklerine uygun savaşım biçimleri çevresinde hemen toparlanamadılar. Yığınlar baskı karşısında hepten dağınık kaldılar.

Kısacası, 12 Mart, 1968-1971'deki devrimci yükselişin, devrimci durumun doğurduğu karşı-devrimci bir girişimdi. Bu dönemde egemen sınıfların yönetim güçlükleri azalmadı, arttı. Yığınların sıkıntı ve çilesi arttı. Hoşnutsuzluk arttı. Patlayıcı madde birikti ancak yığın eylemlerinde yansımadı. 12 Mart döneminde devrimci durum geriledi ama kesintiye uğramadı. 1973' le birlikte hareket yeniden yükselmeye başladı. 1975'te ise iyice doğrulmuştu.

3. Özlem Özgür'e göre 1976-1977'de de devrimci durum yoktu!

Özlem Özgür, devrimci durumu dönem dönem çeşitli kulplar bulup reddediyor. Haydi diyelim, Leninci devrimci durum anlayışını derinden kavramadan, tek bir tanımla hareket edince, yığın savaşlarının düşük olduğu dönemler için "yanılgıya" düşüyor. Ama 1971 öncesi ve özellikle 1976-77 yıllarındaki yığın çıkışlarını küçümsemesi, Özlem Özgür'ün Lenin'in klasik tanımına da ters düştüğünü, ona açıkça oportünist bir "yorum" getirdiğini kanıtlıyor. Bunu, Sağlam Önder, *Ana Halka* yazısında Lenin'in devrimci durum tanımına "devrimci süreç" adını takarak açıkça yapmıştı. Özlem Özgür üstü örtülü biçimde aynı şeyi yapıyor.

Özlem Özgür şöyle diyor:

"Gerçekten de gerek 1 Mayıs 1978 de ve gerekse MESS grevlerinde olduğu gibi, işçi sınıfının her grevi ve 1 Mayıs çıkışlarının tümü, devrimci durumun bir göstergesi olarak anılamaz. MESS grevleri, yalnızca Türkiye işçi sınıfı açısından değil, dünya işçi sınıfı hareketi açısından da, çok büyük önem taşıyan bir çıkış olsa bile, ki öyledir, yine de, bir devrimci durumun varlığının, yığınların aktifliğinin 'olağanüstü arttığının' bir göstergesi olamaz. Sınıf sendikacılığı ilkelerine tümüyle uygun büyük ve başarılı her grev politik içerikler taşıyan böylesi başarılı bir grev, toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması nedeniyle ortaya çıkan ve başarıyla sonuçlanan bu grev, yine de devrimci durumun bir göstergesi, yığınların aktifliğinde 'olağanüstü' bir artış olarak gösterilemez

"Lenin, 1913 yılında yazdığı 'Devrimci Proletaryanın 1 Mayıs Eylemi' adlı yazısında, devrimci durumun varlığının önemli bir göstergesi olan 'olağanüstü' yığın çıkışlarını, yalnızca başkent için şu tümcelerle dile getiriyordu:

"'Gerçekte, grevcilerin sayısı 250 bine ulaşıyordu. Fakat 1 Mayıs grevcilerinin sayısından daha da önemli ve etkileyici olan, işçilerin devrimci sokak gösterileriydi. Başkentin içinde ve çevresinde devrimci şarkılar söyleyen, kızıl bayraklar taşıyan ve devrim diye bağıran işçi yığınları, Çarlığın en keskin hizmetkârlarına bile, savaşımın ciddi olduğunu (...) hissettirdiler.

"Bu yılın 1 Mayıs grevi, Rusya' da son onsekiz ayda yer alan bir dizi grev gibi, devrimci bir karakter taşır. Bunlar, sıradan ekonomik grevlerden olduğu kadar, son Belçika grevi gibi anayasal reformlar isteyen politik grevlerden de ayırdediliyorlar..

"Rus grevlerinin, Avrup ülkelerindeki, en ileri ülkelerdeki grevlere göre olan muhteşem üstünlüğü, Rus işçilerinin özel nitelikleri ya da yetenekleri değil, bugünkü Rusya'da varolan özel koşulların, bir devrimci durumun varlığını, bir doğrudan, devrimci durumun büyümesini gösteriyor..."

Bu akıl almaz bir çarpıtmadır. Lenin'i kendiliğindenci oportünist görüşlere kalkan etmektir. Özlem Özgür demek istiyor ki, yığınlar devrim yapacağız diye bağırırsa, dört dörtlük devrimci belgiler yükseltirse, o zaman yığın çıkışları devrimci durumun bir göstergesi olabilir! Hem devrimci durum nesnel bir durum deniyor, hem de yığın hareketlerinin bu nesnel durumu yüksek devrimci bilinçle yansıtması bekleniyor! Bu kaba bir kendiliğindencilik!

Şöyle ki: Yaşam felce uğrayacak, yığınlar yüksek bilinç gösterecek, ancak o zaman "devrim durumu" gelecek. "Devrim durumu" gelmeden devrimci propaganda yapmak sürüvendir! Ama devrimci propaganda yapmadan da yığınlar yüksek bilinç gösteremez!

İşte oportünizmin "devrim durumu öğretisi", bu yoldan devrimci durumu belirsiz bir geleceğe atar. Bunun da adını devrimci süreç takar! Oportünistlerin devrimci süreç dediği devrimci propaganda, yani "serüvencilik" yapmadan bekleme sürecidir. Hep devrimci durumun ögeleri oluşur durur. Ama devrimci propaganda yapılmadığı için beklenen yüksek

bilinçli yığınsal eylemler, bu öge bir türlü oluşmaz! "Devrim durumu" da bir türlü gelmez!

Özlem Özgür bu kendiliğindenci oportünist görüşleri Lenin'den alıntı ardına gizlemeye çalışıyor. Oysa Leninizme göre, devrimci durum devrimci propagandanın yığınların deneyleriyle beslendiği, taban bulduğu bir nesnel ortamdır. Devrimci durum var demek için yüksek devrimci bilinç gerekmez ama yığınlara devrimci bilinç vererek devrimci durum olgunlaştırılır. Bunu yapan varsa, devrimci durum yığınların devrimci bilinçli eylemlerini de içinde barındırır.

Özlem Özgür Lenin alıntısıyla Lenin'i çarpıtıyor. Bir kez, 1913'de devrimci durumun daha ilk başlarında Rusya'da devrimci belgiler yükselmişse, bu 1901-1907, özellikle 1905-1907 arasında Rus işçi sınıfının Bolşeviklerden aldığı budanmamış devrimci bilinçle bağlıdır. Bolşevikler daha 1901'de "silâhlı ayaklanma" gibi, bizim oportünistleri titretecek belgilerle Rus işçi sınıfını eğittiler.

İkincisi, aynı makalede Lenin 1913'de işçi sınıfının yüksek bilinçle ortaya çıkışının 1905'le bağlı olduğunu söylüyor. 1901'de devrimci durum başladığında hiç de devrimci belgiler kendiliğinden yükselmedi. Ve Bolşevikler kendiliğinden yükselmeyeceğini de ekonomistlere karşı savaşta yeterince açık ettiler. Devrimci durumda yığınların hareketliliği artar ama bu hareketliliği doludizgin devrimci belgilerle donatmak, komünistlerin görevidir!

Üçüncüsü, Rus işçi sınıfının 1913'deki durumunu, Bolşevik bilincin bunda etkisini bir yana bırakalım. O alıntıda Lenin'in söylediği birçok şey Türkiye için de geçerlidir. Türkiye'deki birçok grev de Avrupa'daki bir dizi ekonomik grevden, anayasal reformlar için siyasal genel grevden bile üstündür. Ve bu da Türkiye işçi sınıfının özel niteliklerinden değil, Türkiye'nin durumundan gelir.

Siyasal hareket, burjuva sınıfını ve devleti taraf alan hareket demektir. Türkiye'deki birçok grevde işçi sınıfımız jandarmayla, polisle çatışıyor. 15-16 Haziran'da sel gibi akıyor, parlamentoyu işletmiyor. DGM direnişinde öyle. Hem istemlerini devlete yöneltiyor, hem de o istemler için devletin silâhlı güçlerine karşı proleter yöntemlerle savaşıyor. Uzun yıllardır grevler, işçi hareketleri sık sık siyasal ve yöntemleriyle de devrimci bir karakter kazanıyor.

Yalnızca yöntemleriyle de değil. "İşçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz", "üreten biziz yöneten de biz olacağız" gibi belgiler sendika gazetelerinde bile görüldü. 1 Mayıslarda "bütün ülkelerin işçileri birleşiniz" "Savaşsız sömürüsüz bir dünya" gibi belgiler altında, kızıl bayraklarla dolu, devrimci türkülerle inleyen alanlarda yüzbinlerin toplanması bir rastlantı değildi. MESS grevinde fabrikaların önlerinde asılı "ileri demokratik devrim", "yaşasın proleter enternasyonalizmi" gibi belgiler. grevci işçilerin uzun süre gösterdiği özveri, grevle gösterilen dayanışma hep devrimci nitelik taşıyordu.

Oportünizm baktığı her yerde uzlaşma, reform görüyor. Toplu sözleşmelere takındığı tutumu tüm geçmiş savaşlara karşı da takınıyor. "Büyük siyaset" havalarında grevleri, sendikal savaşları küçümserken, gerçekte grevlerin, işçi hareketlerinin kazandığı devrimci niteliğe burun büküyor.

Özlem Özgür'ü, onun bilinçsiz diye küçümsediği, ama gerçekte devrimci bir nitelik taşıyan eylemlere katılmış işçilerle karşılatırırsak, diyebiliriz ki onlardan çok gerilerdedir.

4. 11 yıldır devrimci durumu görmeyen bugün de göremez!

Geliyoruz bugünlere! Özlem Özgür şöyle diyor:

"...ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımların giderek derinleşmesi ve kalıcılığı, kaçınılmaz olarak bir 'Devrimci Durumun' ögelerini de oluşturmaya başladı...

"Kaldı ki, 'Türkiye'de devrimci durum vardır' yargısında bulunan kimse de, ilgili broşürün bir yerinde, 'MESS grevleri ve 1 Mayıs 1978'den bu yana yığın çıkışlarında *belirli* bir duraklamanın ortaya çıkışı kimseyi *aldatmasın*' derken, kendinin 'devrimci durum vardır' yargısıyla açıktan çelişmiş olmuyor mu?!"

Biz acaba neden yığın çıkışlarındaki göreceli duraksamayı gözlerimizle gördüğümüz ve açıkça da söylediğimiz halde devrimci durum var diyoruz?

Devrimci durumun en nesnel, en baş göstergesi yığın eylemleridir. Ama yığın eylemlerinde göreceli duraklama, hatta hiç kabarmanın olmaması bile devrimci durum yok demek değildir. Devrimci durum özde toplumun patlayıcı maddeyle, elektrikli atmosferle dolu olmasıdır. Bunun yığın çıkışlarında yeterince yansıyıp yansımaması, öznel-nesnel çok çeşitli koşullarla bağlıdır.

Hemen Lenin'den örnekler verelim. 1915'de Lenin Avrupa için şöyle diyor:

"Önceki önderlerinin belki de onda dokuzu burjuvaziden yana dönen proleter yığınlar, bir şovenizm seli içinde ve sıkıyönetimin, savaş sansürünün baskısı altında kendilerini *dağınık ve acız* buldular. Ama nesnel, savaşın yarattığı *devrimci durum* yayılıyor ve gelişiyor ve de kaçınılmaz olarak devrimci duygular doğuruyor. En iyi ve en sınıf bilinçli tüm proleterleri yoğuruyor ve aydınlatıyor. Yığınların psikolojisinde ani bir değişiklik yalnızca olanaklı değil, giderek daha çok olası oluyor" (Lenin, c.21, s.257-258) (abç).

Görüyoruz ki, değil yığın eylemleri, tam tersine bir dağınıklık var. Yığınların psikolojisinde henüz devrimci bir yöneliş yok. Ama Lenin devrimci durumdan söz ediyor. Savaşın yarattığı yıkıma ve hükümetlerin güçlüklerine bakıyor. Yığın eylemlerinin olmayışını yığınların devrimci öncüden yoksun kalışına bağlıyor.

Lenin 1916'da, devrimci durumun yokluğunu kanıtlamak için yığınların kuzu kuzu savaşa gittiğini, bitkin tükenmiş olduğunu ileri süren Kautskilere şöyle söylüyor:

"Baş engel, sınıf bilinçli işçilerin bir kesiminin sosyal emperyalistlere ve sosyal pasifistlere olan *inancıdır. Bugünün ana görevi bu eğilimlere*, fikirlere, siyaset yöntemlerine olan inancı yoketmektir.

"Böyle bir girişimin, geniş yığınların *psikolojisi* açısından ne denli sonuç verici olduğu, ancak her yerde, hem de en kararlı ve enerjik bir biçimde bu yönden ajitasyon, propaganda yürüterek kanıtlanabilir. Artan yığın hoşnutsuzluğunun her türlü devrimci belirtilerine... en içten ve tutkulu destek vererek kanıtlanabilir" (Lenin, c.23, s.211-212).

Lenin, 1914'de başlıyor, yıl 1918 daha hâlâ devrimci durum konusuyla uğraşıyor. 1914'te savaşla devrimci durum geldi mi gelmedi mi diye soruyor ve sorunun yanıtını dönek Kautski'ye şöyle açıklıyor:

"Ekonomik veriler bir yanıt sağlıyor: Her yerde savaşın yarattığı kıtlık ve yıkım devrimci durum anlamına gelir. Siyasal veriler de bir yanıt sağlıyor: 1915'ten beri *tüm* ülkelerde eski ve çürümüş sosyalist partiler için bir bölünme süreci, proleter *yığınının* sosyal şovenist yöneticilerden sola, devrimci fikir ve duygulara, devrimci yöneticilere doğru *kopuş* süreci gözleniyor" (Lenin, c.28, s.289-290).

Böylece görüyoruz ki Lenin, yığınların sıkıntı ve çilesini, hükümetlerin yönetme güçlüklerini artıran ekonomik koşulların başlıbaşına bile devrimci durum anlamına geldiğini söylüyor. Bu anlayışla 1917'de "Avrupa'da var olan mezarlık durgunluğu bizi aldatmasın. Avrupa devrime gebedir" (Lenin, c.23, s.253) diyor.

Sağlam Önder de "Türkiye devrime gebedir" diyor. Özlem Özgür de nihai hesaplaşma Kaf Dağı'nın ardında değildir diyor. Ama onlar başka bir dilden söylüyorlar. Lenin başka bir dilden. Lenin, patlayıcı madde varsa, mezarlık durgunluğuna bile devrimci durum dediği için söylüyor. Devrimci propaganda, ajitasyon gereğini vurguluyor. Oportünistler ise devrimci propaganda, ajitasyonu rafa kaldırmak, ertelemek için bir parmak bal çalıyorlar, o kadar.

Lenin'in söylediklerinin ışığında, Türkiye için ne sonuçlar çıkarabiliriz?

12 Mart'ta yığın çıkışlarındaki duraklamayı çok daha iyi anlarız. Yığınlar sıkıyönetimin baskısı altında, devrimci bir öncüden yoksun, dağınık ve aciz kaldılar. Bu nedenle yığın eylemleri durakladı ama devrimci durum kesintiye uğramadı.

Lenin'in söylediklerinin ışığında, son birbuçuk yılı da çok iyi anlarız. Bu süre içinde yığın çıkışlarında göreceli bir duraklama oldu. Bir kez 1976-1978 arasındaki yoğun yığın eylemlerinden sonra, özellikle uzun Maden-İş grevinden sonra bu çok doğal bir nefes almadır. Bu bir yana, son birbuçuk yılda yığınlar devrimci propaganda, ajitatasyondan yoksun kaldı, liberal burjuvazinin etkisine açık bırakıldı.

Son birbuçuk yılda devrimci durum burjuva ve oportünist reformizmin altında belli ölçüde gömülü kaldı. Aynı sürede akıl almaz bir ekonomik çöküntü yaşandı. Pahalılık, işsizlik, yokluk akıl almaz boyutlara ulaştı. Gerçek ücretler, emekçilerin gerçek gelirleri dünden bugüne, bugünden yarına düştü, düşüyor. Karın tokluğu bile tehlikeye girdi. Bu dev çöküntünün kaçınılmaz olarak yığınlarda yarattığı devrimci duyguları bir yandan burjuva reformizmi uyuturken, öte yandan faşistlerin ve sıkıyönetimin terörü bindirildi. Oportünizm ise devrimci propagandayı sürüven, devrimci eylemi provakasyon diye gördü. Böylece yığın çıkışlarında geçici ve göreceli bir duraklama görüldü.

İşçi sınıfımız içinde yoğun bir devrimci birikim oldu. Bu birikimin eyleme dönüşmesi kendiliğindenlik düzeyinde bile engellendi.

Öte yandan olan eylemlere de Lenin'in dediği içten destek verilmedi. Soda işçileri yüzlerce kilometre yürüdüler, başlıbaşına devrimci nitelik taşıyan büyük bir özveri gösterdiler. Oportünistler bu eyleme de "ekonomik" diye burun büktüler. Eylem "ekonomik" değildi. Ankara'ya yürüyüşler hükümete yürüyüşlerdir. Siyasaldır. Devrimci niteliği en içten destek vererek, devrimci propaganda, ajitasyonla geliştirilecekken, küçümseme yoluyla eylem sendikal düzeye hapsedildi. CHP saylavlarına teslim edildi.

Oportünistler kendiliğinden çıkışları küçümseme yoluyla boğuyorlar. Devrimci ajitasyon, propagandayla hazırlayarak devrimci eylem koymaya gelince onda da yoklar. "Fabrikalar kalemizdir" belgisine "sendikalar kalemizdir" diye yanaştılar. Bu yüzden hem sendikaları kale yapamadılar, hem hareketi sendikal düzeyde boğdular.

Kula fabrikasında işgal oldu. Polis panzerlerle saldırdı. Ancak bu yoldan işgali kırabildi. 400 işçi gözaltına alındı. Kula işçilerine dayanışma eylemleriyle en aktif desteği vermek kendine devrimciyim diyen her işçinin, her gencin, her örgütün boyun borcudur. İşçiler haklılar ve yiğitçe savaştılar. İşçi sınıfımızın devrimci psikolojisini açıkça ortaya koyan bir olay oldu. Bu psikolojinin eyleme dönüşmesine baş engel devrimci durumun yokluğu değil, oportünizmdir.

Oportünistler herşeyi *komplo mantığıyla* değerlendiriyorlar. "CIA'nin güdümündeki terör örgütleri", "bir avuç kışkırtıcı ajan" vb. 1978'de 1000'den çok kişi öldürüldü. 1979'da çok daha fazla. Devrimci durum olmayan bir ülkede, patlayıcı maddeyle dolu olmayan bir toplumda "kışkırtma" bu denli tutar mı? Tutmaz. Bu burjuva sosyolojisinin bile en basit kuralıdır. Burjuvazi bile bunları hesaba katıyor da plan kuruyor.

Oportünistler daha hâlâ teröre toplumsal bir olgu olarak bakmıyorlar. Nedenlerini salt kapalı kapılar ardında arıyorlar. Terörü kışkırtma planları kapalı kapılar ardında olabilir ama bunca yaygınlığın nedeni toplumdadır. Devrimci durumdadır. Doğru devrimci propaganda eksikliğinden, yığınların hareketliliği, kendini, insanların birer barut fıçısına dönmeleri, kavgalar, terör gibi çarpık hareketlilikle gösteriyor.

Yığın çıkışlarında, birbuçuk yıllık bir göreceli gerileme, hiçbir şey değildir. Bu da başlıbaşına bir deneyim olmuştur. 1978 öncesinin yorgunluğu geçmiş, taze öfke birikmiştir. Devrimci durum vardır ve son birbuçuk yılda daha olgunlaşmıştır. Egemen sınıfların yönetme güçlükleri kat kat artmıştır. Sıkıyönetim ve son hükümet bunalımı bunun en açık örneğidir. Yıkıcı ekonomik çöküntü yığınların artan çile ve sıkıntısının, artan sıkıntı ve çile de değil yaşanmaz, dayanılmaz koşulların göstergesidir. Ve yığınlar arasında 1978'den çok daha derin kızgınlık, patlayıcı madde vardır.

Öte yandan TKP içindeki savaş, bilinçli işçilerin, militanların oportünizmden kopuş süreci, Leninci çizginin tüm Türkiye devrimci hareketi içinde topladığı sempati, Lenin'in dediği gibi devrimci durumun önemli bir göstergesidir.

Devrimci durum, yığınların devrimci propaganda, ajitasyona açık oldukları bir dönemdir. Devrimci propaganda her zaman gereklidir. Ama yığınların yoğun deneyimleriyle beslendiği zaman sonuç alıcı olur. İşte devrimci durum çelişkilerin keskin olduğu, yığınların yoğun deneyimden geçtiği bir dönem olduğu için devrimci propaganda can alıcı önem taşır. Öyle ki Lenin, devrimci duruma yer yer propaganda dönemi diyor. Ve yığınların devrimci propagandaya yanıt vermesi de başlıbaşına devrimci durumun bir göstergesi oluyor.

Yine Özlem Özgür'ün o bilgiç sözlerine dönersek, diyebiliriz ki *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının Türkiye yayın tarihinde rekor denecek bir düzeyde dağılması ve her kitabın en az on el değiştirmesi, lime lime yeniden yeniden okunması yığınların Leninci ideolojiye, devrimci propagandaya değil alıcılıklarının, susamışlıklarının bir göstergesidir.

İşçinin Sesi'ne gelen yüzlerce mektup, gazetenin elden ele kapışılması kimsenin kara kaşı, gözü için değildir, Leninci ideolojiye susamışlığın bir göstergesidir.

İşçinin Sesi'ne en çok mektup genç işçilerden ve liseli gençlerden geliyor. Bu mektuplar bir gerçeği gösteriyor. Bolşevik ideoloji en dinamik, burjuva düzenine en az bulaşmış kesimlerden başlayarak ortalığı sarıyor. Genç işçi yoldaşlar bu ideolojiden aldıkları güçle Özlem Özgür'ün yazılarına yanıtlar yağdırıyorlar. Ve öyle yanıtlar ki, Özlem Özgür gibilerinin çok çok gerilerde kaldığını en güçlü biçimde kanıtlıyor.

5. Evet, artık devrimci durumu tartışmak bile terstir!

Özlem Özgür'den uzun bir alıntı daha alalım:

"İşçi sınıfının politik hareketi, varolan durumun gerçekçi bir değerlendirmesinden kalkarak bir yandan faşist tehlikeyi geriletmek, demokrasinin sınırlarını genişletmek için var gücüyle savaşıyor, öbür yandan da, bu savaşımı, devrim için sürdürülen savaşımla aynı potada birleştiriyor. O, ne sağ oportünistlerin yaptığı gibi, güncel görevleri, devrim için sürdürülen savaşımdan koparıyor, ne de 'sol' oportünistlerin yaptığı gibi, güncel görevleri atlıyor...

"Soruyu yineleyelim: Türkiye'nin içinde bulunduğu durum bir devrimci durum, hem de olgunlaşmakta olan bir devrimci durum olarak değerlendirilebilir mi? Türkiye'de bir devrimci durumun varlığı ya da yokluğu konusunda herhangi bir tartışmanın olduğu söylenebilir mi? Daha açığı, devrimci durumun varlığı ya da yokluğu tartışılabilir mi? Ve de 'devrimci durum' değerlendirmesini kim ve ne zaman yapar?

"Söyleyelim. Bir kere Türkiye işçi sınıfı hareketi içinde, bir 'devrimci durum' var mı, yok mu biçiminde anlamsız bir tartışma kesinlikle yoktur ve olamaz da... Çünkü, devrimci durum tartışılmaz, tartışılamaz. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir döneminde, böyle bir tartışma görülmedi... Nedendir acaba? ...

"Neden mi, devrimci durum tartışılmaz? Şundan: Devrimci durum, öyle bir olgudur ki, tüm ögeleriyle oluştuğu ve olgunlaşmaya başladığı zaman, herkese kendisini kabul ettirir. Ve onun, bütün ögeleriyle oluşup olgunlaşmaya başladığını da değerlendirebilecek olan, yalnızca ve yalnızca 'yığınların nabzını sürekli elinde tutan' işçi sınıfının politik hareketidir. Başka kimse değil.."

Bu sözlere ne diyelim? Gülelim mi ağlayalım mı? Bunlar Menşevizmin bile karikatürüdür.

Devrimci durum tartışılmazmış! Aynen Kautskiler de böyle demişler. Lenin onlarla dört yılı aşkın, sürekli tartışmış. Devrimci durum devrimci taktik getirir diye yıllarca uğraşmış. Komintern bu olguyu kabullenmiş. 1924'de devrimci durum bitmiş. Daha sonra, Stalin'in 1928 yılı sonunda Almanya Komünist Partisi içindeki sağ oportünistler ve ortacılarla tartışması var. Onlar Almanya'da devrimci durumun yaklaşma olduğunu reddediyorlar. Stalin, onların *parti içinde sosyal demokrasinin ajanı* olduklarını söylüyor (Stalin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.11, s.312, 322).

Ardından Stalin'in SBKP'nin ve Komintern'in Buharin'e karşı savaşı var. Savaş odaklarından biri Avrupa'da devrimci durumun yaklaşmakta olup olmadığı konusudur. Buharin devrimci durumun yaklaştığını reddetti (Stalin, c.12, s.23). Stalin bu konuda doğru tutum almanın partilerin taktik çizgileri açısından can alıcı önemini vurguladı.

Özlem Özgür, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir tartışma görülmedi derken ya düpedüz yalan söylüyor, ya da büyük bir cahillik yapıyor. Her ikisi de aynı derecede sorumsuzluktur.

Şimdi şu "güncel görevler" sorununa bakalım. Özlem Özgür, partinin sağ oportünistler gibi yapmadığını, güncel görevler, yani reformlar için savaşı devrim için savaştan koparmadığını söylüyor. Devrimci durumda en güncel görev devrim için savaşmaktır. Devrimci propaganda, ajitasyon, örgütlenme eylem yapmaktır. Reformlar bunun *yan ürünü* olur.

İşte bunu deyince Kautskiler de Lenin'i güncel görevleri atlamakla suçluyorlar. Lenin şöyle diyor:

"Reformistler, proletaryanın sosyalist devrimi destekleyerek, popülarize ederek ve hazırlayarak bizim işin 'pratik' yönünü 'gözden kaçırdığımızı', reformlar kazanma şansımızı 'kaybettiğimizi' öne sürüyorlar.

"Hem sosyal şovenistler, hem de artık sokak gösterilerini bile 'serüvenci' diye reddeden Kautski destekçileri arasında yaygın bu sav, baştan sona bilime aykırı, temelden yanlış bir burjuva yalanıdır. ...

"...Yalnızca burjuva reformizmi sorunu şöyle koyar: *Ya* devrimin yadsınması ve de bu reformlar demektir, *ya da* hiç reform kazanmamak.

"Oysa dünya tarihinin deneyleri ... bize tam tersini öğretiyor: *Ya* devrimci sınıf savaşımı, ki reformlar bunun *her zaman* yan ürünüdür ... ya da hiç reformlar kazanamamaktır" (Lenin, c.23, s.212-213).

İşte böyle. Özlem Özgür suçüstü yakalandı. Parti sağ oportünizm yapmıyor diye söylediği, partinin reformizme battığını kanıtlıyor. "Güncel sorunlar" için savaşı devrimci savaşa bağlamanın tek yolu devrimci savaştır. Bugünkü Türkiye'de faşizmi geriletmeyi güncel sorun diye getirip koydun mu, reformist olursun ve faşizmi de geriletemezsin.

Parti reformist mi değil mi? Bu sorunun yanıtı Türkiye'de devrimci durum var mı yok mu sorusunun yanıtıyla bağlıdır. Bir ülkede devrimci durum *yaklaşmaktaysa* bile parti devrimci taktiklere geçer. Barışçıl dönemlerde devrimci taktiğin kendisi reformcu biçimler alır. Devrimci durum yaklaşırkenki kaynama döneminden başlayarak taktikler devrimci nitelik alır.

Eğer Özlem Özgür, partinin reformizm yapmadığını kanıtlayacaksa, Türkiye'nin *barışçıl* bir dönem yaşadığını da kanıtlamak zorundadır. Çünkü devrimci durumun ilk iki ögesi oluştu, üçüncüyü bekliyoruz safsatası sökmez. O zaman en azından, devrimci propaganda, ajitasyonun temeli var demektir, üçüncü ögeyi de sen devrimci propagandayla oluşturmaya çalış derler.

Görüyoruz, "devrimci durum tartışılmaz" demek birşeyi çözmüyor. Sorun devrimci görevleri yerine getirme sorunudur. Ve bu sorunu çözmek zorundayız. Özlem Özgür sorunların ve çözümlerin tekelini kurmuş. İşçi sınıfı partisi bilir, yapar eder diyor. Bu bir devrimciye yakışmayan tutumdur. Biz neyiz? Devrimin sorunları, en "küçük" parti üyesine, sempatizana kadar her militanın sorunudur. Militan, yoluna baş koyduğu, uğrunda can vermeye hazır olduğu "sorun"la ilgilenmeyecek mi?

Özlem Özgür'ün *Politika* gazetesinde yazdığı bu tutarsız yazılar, sorunlarla ilgilenmenin ne denli önemli olduğunu gösteriyor. İşçi sınıfımızın bilinci, milyonların işçi sınıfımızla bağlı yazgısı söz konusudur. TKP'nin tepesini tutanlar, yığınların değil, liberal burjuvazinin nabzını sayıyorlar. Tüm bilinçli işçilere, militanlara tarihsel sorumluluk düşüyor.

Oportünizm, "devrim durumu öğretisi" diye bir türkü tutturmuş. Devrimci durumda başa düşen devrimci görevleri erteliyor. Lenin'in bir benzetmesi gibi, (Lenin, c.10, s.351) top ayağına gelince oynayan futbolcular gibi bekliyor.

Yürükoğlu Yoldaşımız *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında şöyle diyordu:

"Dünyada kapitalizmin içinde bulunduğu genel aşamaya ve Türkiye kapitalizminin gelişme özelliklerine bağlı olarak uzun bir tarihsel dönem içinde ağır ağır pişen koşullar yurdumuzda devrimci duruma varmıştır. Oportünistler bu gerçeği yadsımaya çabalıyorlar. ("sol"cular içinse her zaman devrimci durumdur) Onlar Kautski'nin, devrimci durumun varlığına inanmak için devrim olmasını beklemesi gibi olayları dışardan izliyorlar. Devrim patladığında devrimci durumun varlığına inanacak, tekrar devrimci olacak ve 'hizmet götürmek' için saflara koşacaklar! Ama bunu, günün görevlerinden yan çizen tüm kariyeristler, sosyalizm 'memurları', fırsatçılar da yapacak.

"Devrim olsa da olmasa da, bugün devrimci durumun varlığı nesnel bir gerçekliktir. Ve devrimin gerçekleşebilmesi, giderek artan oranda devrimcilerin bilinçli hazırlığına, işçi sınıfını ve emekçileri 'son kavga'ya hazırlayabilmelerine bağlıdır" (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.130-131).

Oportünistler bu hazırlık görevinde sınıfta kaldılar. Bilinçli işçilerin, militanların, devrimcilerin gerisinde kaldılar. Özlem Özgür'ün yazıları bunu bir kez daha kanıtlıyor.

Sözümüzü Lenin'den bitirelim:

"Sosyalist proletaryanın taktiklerinin, devrimci durum varken ve devrimci durum yokken aynı olamayacağı Marksizmin ABC'sidir.

...

"Kautski ... Bolşevikler 'her zaman şiddetin ve iradenin mutlak üstünlüğüne inandılar' gibi sözlerle kaçamak yapmaya çalışıyor. Böylece devrimci durum konusunu açmaktan kendi kaçışını, utanç verici kaçışını *örtbas etmek* için, yalnızca tepeden ve boş bir söz geveliyor.

"...Devrimci durum gerçekte geldi mi gelmedi mi? Kautski bu soruyu da soramadı. Ekonomik veriler bir yanıt sağlıyor: ...Siyasal veriler de bir yanıt sağlıyor...

"Yalnızca devrimden korkan, ona ihanet eden bir kişi bu verileri göremezdi.

...

"Avrupa'da devrimci durum varken, devrimci taktiklerin özgül nitelikleri ne olmalıydı? Dönek olunca Kautski, bir Marksist için zorunlu olan bu soruyu sormadı. Kautski tipik bir küçük burjuva, bir ukalâ, cahil bir köylü gibi tartışıyor' 'Genel bir Avrupa devrimi' başladı mı başlamadı mı? Başlamışsa o zaman da devrimci olmaya hazır!...

"Devrim başlamamışsa o zaman Kautski devrime sırt çevirecektir! Kautski şu doğruyu anlamanın en küçük belirtisini bile göstermiyor: Ukalâdan ve küçük burjuvadan devrimci Marksisti ayıran, onun, eğitimsiz yığınlara olgunlaşmakta olan devrimin gerekliliğini *öğütleme*, bunun kaçınılmazlığını *kanıtlama*, devrimin yararlarını halka *açıklama* ve proletaryayı, tüm çalışan ve sömürülen halkı devrime *hazırlama* yeteneğidir.

...

"Şaydamanlar açıkça, kabaca, sinsice ve çoğu zaman bencil güdülerle proletaryaya ihanet ettiler ve burjuvazinin yanına geçtiler. Kautski ve Longue destekleyicileri de aynı şeyi yaptılar. Yalnızca onlar ikircimli bir biçimde ve duraklamalarla, o anda kimin daha güçlü olduğuna arada yan gözle ödlek bakışlar atarak yaptılar. Savaş boyunca tüm yazılarında Kautski, devrimci ruhu besleyip körükleyeceği yerde *söndürdü*.

"Bolşeviklerin taktikleri doğruydu. Yalnızca onlar enternasyonalist taktiklerdi çünkü... Avrupa'da devrimci durumun doğru *değerlendirmesine* dayanıyordu. Yalnızca onlar enternasyonalist taktiklerdi, çünkü *tüm ülkelerde* devrimin gelişmesi, desteklenmesi ve canlandırılması *için*, tek bir ülkede yapılabilecek herşeyi yaptılar" (Lenin, c.28, s.289-292).

Özgür Özlemler, Sağlam Önderler Kautskilerin çok daha çapsız, kötü kopyeleridir.



ANAHTAR

Devrimci durum üzerine Lenin

Lenin'in devrimci durum üzerine dediklerinden çok kısa bir özet sunuyoruz. Bu özetin çok kısalığı bir yana, Lenin'in tüm yaşamı, Bolşevizmin somut deneyimi devrimci durum anlayışının, devrimci durumda görevleri yerine getirmenin canlı örneğidir.

Lenin devrimci durum *terimini* ilk kez 1913'de kullandı. Ama *kavram* olarak devrimci durum, devrimci durumda görevler Lenin'de daha 1900' de vardı.

1900'de Lenin, önce Plehanof'dan şu alıntıyı yapıyor:

"Büyük toplumsal karışıklık döneminde, siyasal atmosfer elektrikli olduğu zaman, orada burada en değişik ve görülmez nedenlerden patlamaların giderek sık çıktığı ve yaklaşan devrim fırtınasını müjdelediği zaman, tek sözle ya ajitasyon yapmak gerektiği, ya da gerilerde kalınacağı zaman, böyle bir zamanda *ancak örgütlü* devrimci güçler olayların gelişimine ciddi bir etki yapabilirler..."

Ardından kendisi şunu ekliyor:

"Rusya işçi sınıfı hareketinin tarihinde işte tam böyle bir dönem, karışıklık ve çok çeşitli nedenlerden doğan patlamalar dönemi yaklaşıyor." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.4, s.361).

1901'de ise Rusya'da devrimci durumun geldiğini büyük bir kıvançla şöyle açıklıyor:

"Öyle görülüyor ki, işçi sınıfı hareketinin bir kez daha karşı konmaz bir güçle keskin çatışmalara girişeceği bir dönemden geçiyoruz. Bu keskin çatışmalar hükümete ve mal sahibi sınıflara korku salıyor. Sosyalistlere ise kıvanç ve cesaret veriyor... Evet askersel baskının aldığı sayısız kurbana karşın bu çatışmalar bizi sevindiriyor ve cesaretlendiriyor. Çünkü direnişiyle işçi sınıfı, durumuna razı olmadığını, köle kalmayı reddettiğini, zora ve zulme kuzu gibi baş eğmeyeceğini kanıtlıyor" (Lenin, c.5, s.25).

Böylece görüyoruz "karışıklık dönemi", "elektrikli siyasal atmosfer", "patlamalar dönemi", "keskin çatışmalar dönemi" gibi sözlerle Lenin devrimci durum kavramını dile getiriyor. Ve devrimci durumun varlığını açıklamak, proletaryanın devrimci kararlılığını yükseltmek gibi sonradan daha açık formüle ettiği görevleri de daha 1900'lerde kendisi yerine getiriyor.

Rusya'da 1895'de devrimci durum öncesi kaynama dönemi başlıyor, 1901'de devrimci durum geliyor, 1905-1907 ise devrim yıllarıdır. Daha sonra 1908-1910 "gericiliğin *tam* egemenliği" (Lenin, c.16, s.357), Bolşeviklerin devrimci propaganda ajitasyona karşın "tam bir durağanlık" (Lenin, c.15, s.278) dönemidir. Ama daha 1909 başlarında koşulları değerlendiren Bolşevikler, varolan ekonomik ve siyasal durumda "yeni bir devrimci krizin" (Lenin, c.15, s.323) olgunlaşmasının kaçınılmazlığını vurguladılar. 1910 yılındaki hareketlenme bu yargıyı doğruladı. 1910-1912, yine devrimci durum öncesi hareketlenme dönemidir. 1913 yılı başlarında ise Lenin, devrimci durumun varlığını duyurdu. Bolşevikler bu döneme partiyi Menşevizmden arındırarak girdiler ve devrimci durumu dünyanın en şanlı devrimine götürdüler.

İkinci Enternasyonal'in 1912'de Basle toplantısında kabul edilen bildirge, "kabaca 'bir ekonomik ve siyasal bunalım' diye tanımladığı devrimci durumun doğacağını" (Lenin, c.21, s.214) önceden duyuruyordu. 1914'de savaş gelip, getirdiği yıkım ve çöküntüyle Avrupa'da bir devrimci durum doğurunca, oportünistler 1912 Basle Bildirgesine yüz çevirdiler. Devrimci durumu reddettiler. Görevleri rafa kaldırdılar. Kendi ülkelerinin burjuvazilerinin kuyruğuna takıldılar. Bunun üzerine Lenin, Bolşevikler için çoktan açık olan devrimci durum kavramı üzerine, yıllar süren bir savaşa daldı. Bu savaş içinde terimi yerleştirdi, kavramı daha da açıklığa kavuşturdu. 1915'de klasik tanımını verdi (Lenin, c.21, s.214).

Lenin, 1915'de devrimci durumun klasik tanımını verdikten sonra iki noktada savaşımı sürdürdü. Biri, bu tanımın üçüncü maddesi olan yığınların hareketliliği konusunun nasıl anlaşılması gerektiğidir. Ötekisi ulus çapında bunalım konusudur.

Birinciden başlayalım. Kautskiler hemen yığın çıkışları olmadığı savına yapıştılar. Buna karşı Lenin, yığınların hareketliliğinin, her ne kadar nesnel bir göstergeyse de, öznel koşullarla sıkı sıkıya bağlı olduğunu gösterdi. Devrimci öncüden yoksun olan yığınların dağınık ve aciz kalabileceğini söyledi (Lenin, c.21, s.257-258). Yığınların hareketliliğini eyleme dönüştürecek olan bilinçli işçilerin yanlış inançları varsa, bunun yığın çıkışlarını geri çekeceğini vurguladı (Lenin, c.23, s.211-212).

En önemlisi, Lenin, sorunun yığın çıkışları olsun diye beklemek değil, yığınların hoşnutsuzluğunun en küçük belirtisine bile içten destek verererek yığın çıkışlarını geliştirmek olduğunu belirtti (Lenin, c.23, s.211-212, c.21, s.398-399). *"Henüz başlamakta olan devrimci hareketi"* (Lenin, c.21, s.399) desteklemek ve geliştirmek gereğini vurguladı. Böylece, devrimci durumun, kendiliğinden yığın hareketleri olmasa bile, devrimci propaganda ajitasyonla yığın çıkışlarının olabileceği bir patlayıcı ortam olduğu anlayışını yerleştirdi.

İkinci nokta ulus çapında bunalım konusudur. Bolşevizm hem oportünistlere, ortacılara karşı savaşta, hem de bununla bağlı olarak Rusya'da şanlı Ekim Devrimiyle büyük bir utku sağladı. Doğruluğunu yeryüzüne kazıdı. Bolşevizm temelinde Komintern kuruldu. Ancak oportünizme, sosyal şovenizme, ortacılığa karşı uzun yılların savaşı, tepki olarak yer yer "sol" yanlışlar doğuruyordu.

Devrimci durum, devrimci propaganda ajitasyon yaparak, toplumsal, siyasal deneyimin bunu doğrulamasına zaman vererek, yığınları devrimci savaşım içinde eğitmeye elverişli nesnel koşullardır. Bu süreç içinde, bu nesnel temelde öznel öge de gelişir ve devrimci durum olgunlaşır. Ulus çapında bunalım, daha gelişkin bir öznel ögeyi de içinde barındıran, olgunlaşmış devrimci durumdur. Devrim, *eylem olarak* ancak bu koşullarda gündeme gelir. Bu gerçeği vurgulamak için Lenin, *"Sol Kanat" Komünizm — Bir Çocukluk Hastalığı* yapıtında devrimin temel yasasını tanımladı: "Ulus çapında bunalım olmadan devrim olanaksızdır" dedi (Lenin, c.31, s.85).

Aynı fikri Lenin daha 1914'de dile getirmişti:

"...Her devrimci durum devrime yol açmaz. Devrim ancak üstte değindiğimiz nesnel değişimlere (devrimci durumun üç belirtisinden söz ediyor—İ.S.) öznel bir değişikliğin, yani, devrimci *sınıfın*, hiçbir zaman, hatta bunalım döneminde bile yere çalınmazsa 'düşmeyen' eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) *güçte* devrimci yığın eylemi koyma yeteneğinin eşlik ettiği bir durumdan çıkar" (Lenin, c.21, s.214).

İşte komünistlerin görevi bu öznel ögeyi hazırlamaktır. Bu görevi Lenin şöyle toparlıyor:

"Devrimci durumun varlığını yığınlara duyurmak, açımını ve derinliğini açıklamak, proletaryanın devrimci bilincini, devrimci kararlılığını yükseltmek, devrimci eyleme geçmesine yardım etmek ve bu amaçla *devrimci durumun gereklerine uygun örgütler kurmak* tüm sosyalistlerin tartışılmaz ödevidir" (Lenin, c.21, s.216-217) (abç).

Öznel ögeyi hazırlama görevine biraz daha ayrıntılı bakarsak şunu görürüz. Barışçıl dönemden devrimci durumun üst aşamalarına dek olan dönem, kendi içinde değişen ölçülerde, geneliyle ajitasyon propaganda dönemidir. Önceleri propaganda ağırlık taşır. Yığın hareketleri kabardıkça ajitasyon öne çıkar. Ulus çapında bunalım ise, eylem yani sonul eylem, devrim dönemidir. (Lenin, c.42, s.321, c.9, s.70-71, c.16, s.356-357).

Devrimci propaganda her zaman komünistlerin görevidir. Ancak olağan, barışçıl dönemlerde çelişkiler derinlere gömülüdür. Bu çelişkilerin günlük olaylardaki küçük yansımalarından yararlanılarak bilinç verilir. Devrimci taktiklerin kendisi reformcu biçimler alır.

Devrimci durum öncesi kıpırdanışın başlamasıyla parti devrimci taktiklere, doğrudan devrim için propagandaya geçer. Devrimci durumda bu daha da ağırlık kazanır. Çelişkiler keskindir. Günlük olaylar, yoğun siyasal deneyim yığınların devrim gerekliliğini anlamasını daha da kolaylaştırır. Devrimci durumda doğrudan devrim için propagandanın sağlam bir tabanı vardır. Devrimci ajitasyon da her somut sorunu devrimci çözüm ile bağlamak zorundadır.

Devrimci durumda doğru devrimci propagandanın can alıcı önemi vardır. Olağan dönemlerde genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma, devrim, burjuva devletinin yerle bir edilmesi, diktatörlük gibi sorunlar, devrimci durumda *çeşitli yönleriyle* pratik sorunlar olmuştur (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.134). Bu çeşitli yönlerin en başında propaganda yönü gelir.

Lenin bunu *İki Taktik*'de çok güzel açıklıyor. 1901-1902'de "solcu"ların silâhlı ayaklanma *çağırdıklarını*, kuyrukçuların ise ekonomik savaştan dem vurduklarını söylüyor. Bolşeviklerin her ikisine de karşı çıktığını ama propaganda niteliğinde bir belgi olarak halk ayaklanması belgisini attığını anlatıyor. *"O zaman* propaganda ve ajitasyonu, ajitasyon ve propagandayı nesnel durum gerçekten öne çıkarmıştı... *O zaman* doğrudan silâhlı eylem *yerine* yığınsal ajitasyonu, fişekçilik yerine ayaklanma için toplumsal psikolojik koşulların hazırlanmasını savunan belgiler devrimci sosyal-demokrasinin (Bolşevizmin—İ.S.) tek doğru belgileriydi" diyor (Lenin, c.9, s.70-71).

Propaganda döneminin görevleri yerine getirildikçe, en başta propaganda yönüyle gündeme gelen ayaklanma gibi konular, yavaştan örgütlenme, eylem yönüyle de gündeme gelir. Önce örneğin silâhlı ayaklanma bir propaganda belgisidir. Bu tuttukça örgütsel birimler hazırlanır. Bu hazırlık ilerledikçe küçük çaplı eylemler düzenlenir. Böylece devrimci durumun olgunlaşmasına katkı yapılır. Eylem dönemi, yani sonul eylem, devrim dönemi gelir. Eski propaganda belgisi bu dönemde çağrı niteliği taşır. Bu dönemde tüm sınıfların tarihsel olarak etkinlik taşıyan güçleri arasından çoğunluğun sempatisi ya da desteği gerekir. Siyaset hüneri bu dönemin özüdür. Ama eylem döneminin temelleri propaganda döneminde atılır. Giderek bilinçlenen proletarya, geniş yığınların güvenini kazanır, hegemonyasını kabul ettirir.

Bunlardan çıkacak önemli bir sonuç, bugün ülkemizde oportünistlerin devrimci propagandaya serüven, devrimci eyleme provakasyon gözüyle bakmaları, böylece devrimin eylem olarak gündeme gelmesini de ertelemeleridir. Hazırlığı baltalamalarıdır.

Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin İç Sömürgesidir (2)

Süleyman Sakalı

Sömürgecilik çok eski çağlardan beri vardır. En genel bir tanımlamayla sömürgecilik, bir ülkenin bir başka ülke tarafından sömürülmesi demektir.

Sömürü ve baskı aynı madalyonun iki yüzüdür. Sömürülen ülkenin halkı üzerinde zorbalık ve baskı uygulanmadan o ülkenin zenginlikleri bir başka ülkeye aktarılamaz.

Lenin şöyle diyor:

"Sömürgelerin ateş ve kılıçla zaptedildiğini, sömürgelerin halkına zorbalık yapıldığını ve bunların binbir yolla (sermaye ihracıyla, ödünlerle, v.b.. malların satışında hile yaparak, "egemen" ulusun otoriteleri karşısında baş eğdirilerek ve benzeri yollarla) sömürüldüğünü herkes bilir" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.21, s.37).

Öyleyse sömürgecilik, ekonomik kaynakların sömürülmesi temelinde yükselen bir baskı ve zorbalık sistemidir. Bir ülkenin bir başka ülkeyi sömürmesi en somut ifadesini siyasal egemenliğin gaspedilmesinde bulur. Bu da sömürgeciliğin siyasal özüdür. Bu egemenlik çok "uygar" veya çok barbar yöntemlerle sürdürülebilir. Ama özü değişmez.

Özetlersek: Sömürgeler, yabancı bir siyasal egemenlik altına sokulmuş olan ve ekonomik kaynakları bu egemenliği elinde tutan ülke tarafından sömürülen ülkelerdir.

Sömürgecilik çok eski çağlardan beri vardır dedik. Ama çağlar boyunca sınıfsal özü değişmiştir. Lenin şöyle diyor:

"Sömürge siyaseti ve emperyalizm, kapitalizmin en son aşamasından önce ve hatta kapitalizmden önce vardı. Kölelik üstüne kurulu Roma bir sömürge siyaseti izledi ve emperyalizm uyguladı. Ama, sosyo-ekonomik biçimler arasındaki farkı görmezden gelerek, ya da arka plana iterek, emperyalizm üstüne "genel" tartışma yapmak, kaçınılmaz olarak, "Büyük Roma ve Büyük Britanya" kıyaslaması gibi aşırı bayağılık, ya da övünmelere dönüşür. Kapitalizmin *önceki* evrelerindeki kapitalist sömürge siyaseti bile özünde finans-kapitalin sömürge siyasetinden farklıdır" (Lenin, c.22, s.260).

Sömürgeciliğin sınıfsal özü köleci toplumlarda başka, feodal toplumlarda başka ve kapitalist toplumlarda başka olmuştur. Fakat, kapitalizm öncesi sömürgecilikle kapitalizm döneminin sömürgeciliği arasında bir başka temel ve konumuz açısından çok önemli fark vardır. Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte toplumsal gelişmenin bir biçimi olarak ulusların tarih sahnesine çıkması, "ulusai sorun"la sömürgecilik sorununu bütünleştirdi. Bu nedenle uluslar ve ulusal sorun konusuna kısaca göz atalım.

Sömürge sorunuyla ulusal sorunun bağı

Kapitalizmin gelişmesi ulusları oluşturdu. Ulusların oluşmasıyla birlikte ulusal devletler, burjuva devletleri tarih sahnesine çıktı. Marks ve Engels *Manifesto*'da bunu şöyle anlatıyor:

"(Burjuvazi), nüfusu birleştirdi, üretim araçlarını merkezileştirdi ve mülkiyeti az ellerde yoğunlaştırdı. Bunun zorunlu sonucu siyasal merkezileşmeydi. Bağımsız ya da zayıf bağlarla bağlı, ayrı çıkarları, yasaları, hükümetleri ve vergi sistemleri olan bölgeler biraraya getirildi. Tek bir hükümeti, tek bir yasal sistemi, tek bir ulusal sınıf-çıkarı, tek bir sınır ve gümrük düzeni olan tek bir ulus oluşturuldu" (Marks ve Engels, *Seçme Yapıtlar*, İngilizce basım, c.1, s.39).

Burjuvazi pazarı sömürmek için siyasal egemenlik istiyordu. Burjuvazinin siyasal egemenliğinin ifadesi olan ulusal devlet, burjuva devleti böyle ortaya çıktı.

Ulusu belirleyen temel özelliklerden birisi belirli bir toprağa sahip olmaktır. Yani ulusal sorun aynı zamanda bir *alansal* sorundur. Yani, bir ulusun kendi bölgesinde, ülkesinde *egemen* olması sorunudur.

Ulusal sorunla sömürge sorununun bağı işte buradadır. Kendi ülkesinde siyasal egemenliği olmayan, bu egemenliği *yabancı* bir ulusa kaptırmış olan ulus, o yabancı ulus tarafından sömürülüyor demektir. Bir başka deyişle, kapitalizmin gelişmesi, sömürge ülkenin halkını bir ulus olarak ortaya çıkarmıştır. Yani ulusal sorun, belli bir kapitalist gelişme sonucunda *halkı uluslaşan sömürgeler sorunudur.* Lenin'in, sömürgelerin de ezilen uluslar olduğunu unutmayın demesinin anlamı buradadır. Emperyalizm döneminde sömürgelerin hepsinde belli bir kapitalist gelişme olmuştur.

"Eskiden sömürgeler ve Avrupa halkları arasında, en azından bunların çoğunluğu arasında ekonomik bir farklılık vardı. Sömürgeler meta değişimine katılıyor fakat kapitalist *üretime* katılmıyordu. Emperyalizm bunu değiştirdi. Emperyalizm, diğer şeylerin yanısıra, *sermaye* ihracıdır. Kapitalist üretim giderek artan bir hızla sömürgelere yerleştiriliyor" (Lenin, c.22, s.337) diyor Lenin. Bu durumda sömürgeler sorunuyla ulusal sorunun aynı olgu olduğu açıktır. Tarihsel olarak sömürgecilik ulusal sorundan önce gelir. Ulusal sorun kapitalizmin ürünüdür. Sömürgeciliğin üstünde bir üst yapı gibidir. Dolayısıyla, günümüzde, ulusal sorunla sömürgecilik ayrılmaz bir bütün oluşturur.

İç-sömürge nedir ve nasıl çıkmıştır?

İç sömürge deyince ne anlıyoruz? En başta şunu söyleyelim. İç sömürgeler genel nitelikleri açısından öteki sömürgelerden farklı değildir. İç sömürgeler de yabancı bir siyasal egemenlik altına sokulmuştur. Bunlar da bu egemenliği elinde tutan ulus tarafından sömürülmektedir. Öyleyse ikisinin arasındaki fark nerede yatıyor? Bunun yanıtını tarihsel gelişmede buluruz.

İlk çağlardan bu yana birçok sömürge imparatorluklarının kurulduğuna daha önce değindik. Bunlar genellikle *kıta* imparatorluklarıydı. Kurulmaları da genellikle aynı yolu izledi. İmparatorluk merkezi olan ülke, suya atılan taşın çevresinde oluşan halkalar gibi genişledi. Önce en yakın halka oluştu. Öteki halkalar giderek merkezden uzaklaşan halkalar olarak en yakın halkayı izledi. İşte iç sömürgeleri bu *ilk halkalar* olarak düşünebiliriz.

İç sömürgelerin varlığı açısından en tipik bir örnek İrlanda'dır. İrlanda, İngiltere'nin *ilk* sömürgesiydi. Engels bu konuda şöyle diyor:

"Yakınlığı nedeniyle, hâlâ aynı eski yollarla yönetilmekte olan İrlanda, İngiltere'nin ilk sömürgesi sayılabilir. İnsan burada İngiliz vatandaşlarının sözde özgürlüğünün sömürgelerin ezilmesine dayalı olduğunun hemen farkına varıyor. Hiçbir ülkede bu kadar çok jandarma görmedim..." (*Engels'in Marks'a mektubu*, 23 Mayıs 1856).

İngilizler İrlanda'yı 12. yüzyılda sömürgeleştirmeye başladılar. Daha sonra bütünüyle kendi sınırları içine katarak, bir iç sömürge durumuna soktular.

İskoçya ve Galler Ülkesi'nin durumu da aynıdır. Hepsi de İngilizler tarafından kan ve barutla zaptedilmiş ülkelerdir.

İngiltere, İskoçya ve Galler Ülkesi'nin toplamına verilen resmi ad "Britanya"dır. Kuzey İrlanda (Ulster) da buna eklenince adına Birleşik Krallık veya Büyük Britanya denir. İşte, daha sonraki dönemlerde sömürgeci Büyük Britanya İmparatorluğu'nun merkezini ve en yakın halkalarını oluşturan bu Büyük Britanya'nın kendi içinde de bir sömürgecilik söz konusudur. Ve buna iç sömürgecilik diyoruz. Bu konuda, *Leninizm ve Ulusal Sorun* adlı kitapta şöyle yazıyor:

"Kendileri Britanya emperyalizminin ulusal baskısı ve sömürüsü altında oldukları halde, İskoçya, İrlanda ve Galler halkları, sömürge ve bağımlı ülke halklarıyla ilişkiler açısından, ezen ulusun bağlaşığı olmuşlardır. Bir sosyalist devrimin Britanya'nın tümüne yavaş geliyor olmasının, dolayısıyla, *iç yarı-sömürge* halklarının ulusal kurtuluşunun gerçekleşmemiş olmasının da ana nedenlerinden biri budur" (*Leninizm ve Ulusal Sorun*, Progress Publishers, İngilizce basım, s.455) (abç).

Bu konuyu bir başka açıdan ele alalım.

Kapitalizm feodal toplumun bağrında batı Avrupa'da gelişti. 15. yüzyılla birlikte gelen coğrafi keşifler, dünyanın daha önce ulaşılmamış köşelerini ticarete açtı. Amerikaların keşfi, dünyanın dolaşılması, Hindistan'a deniz yolunun açılması, dünya ticaretinin görülmemiş hızla gelişmesini getirdi. Denizaşırı sömürgeler edinme bu dönemde yaygınlaştı. Hollanda, Portekiz, İspanya, İngiltere gibi ülkeler büyük denizaşırı sömürge imparatorlukları kurdular. Denizaşırı sömürgeciliğin böyle güçlü bir biçimde gelişmesi ve bu sömürgelerden elde edilen zenginliklerin olağanüstü boyutlara ulaşması, bu sömürge imparatorluklarının "anavatanlarındaki" sömürgecilik olgusunu gözlerden sakladı. Denizaşırı sömürgecilik o denli şiddetli ve çarpıcıydı ki, içerdeki sömürgecilik bir bakıma hafifletebildi de. Ama yok olmadı ve daha ileri dönemlerde, denizaşırı sömürge imparatorlukları dağılınca yeniden şiddetlendi. Bugün batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan ulusal sorunların kökü işte bu iç sömürgecilikte yatar.

Öte yandan öteki çok uluslu devletlerin durumu ise daba başkadır. Bu ülkeler, herşeyden önce, batı Avrupa'ya göre geri kalmışlardı. Denizaşırı sömürgeler elde etme yarışında batı Avrupa'yla rekabet etme durumunda değillerdi. Fakat, batı Avrupa devletlerine kıyasla çok sayıda iç sömürgeye (ezilen uluslara) sahiptiler. Batı Avrupa için *tipik* özelliği *dışsal* ve *denizaşırı* olan sömürgecilik, bu ülkeler için *içsel* bir olguydu. Bu ülkelerde söz konusu olan iç sömürgecilikti.

Lenin'in Rusya için söylediği şu sözler bu gerçeği çok güzel dile getiriyor:

"...birincisi, batı Avrupa ülkelerinin çoğu için ulusal baskının *tipik* biçimi sömürgelerin baskı altında tutulmasıdır. İkincisi, 'sömürge' teriminin kendisinin batı Avrupa ülkeleri için özellikle açık, çarpıcı ve yaşamsal bir anlamı vardır.

"Fakat Rusya için durum nedir? Onun özelliği şurada yatar: '*bizim*' 'sömürgelerimiz' ve 'bizim' ezilen uluslarımız arasındaki fark açık değildir, somut değildir ve canlı olarak hissedilmez! (...) Rusya'nın durumunda ezilen uluslar ve sömürgeler arasında ciddi bir fark bulmaya çalışmanın açık abesliği, yalnızca ezbere tekrarlamak değil, ama düşünmek isteyen bir Rus sosyalisti için özellikle açık olmalıdır" (Lenin, c.23, s.68).

Türkiye Kürdistanı bir iç-sömürgedir

Türkiye Kürdistanı da işte bu nedenle Türkiye'nin bir iç-sömürgesidir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde imparatorluğun çok geniş alanlara yayılmış, çok daha zengin sömürgelere sahip olması Kürdistan'ın bu durumunu bir ölçüde gözden saklamıştır. Ayrıca Anadolu'nun "Türklerin vatanı" sayılması da yine bu olgunun önüne perde çeken bir öge olmuştur. Fakat imparatorluk yıkılıp, iki ulustan oluşan Cumhuriyet kurulunca, Kürdistan'ın iç-sömürge durumu çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin geliştirilmesi sürecinde bu sömürü daha da yoğunlaştırılmış ve en barbar yöntemlerle yürütülmüştür. Bu nedenle "Kürt Sorunu" bir *iç-sömürge* ve *ezilen ulus* sorunudur.

Milas'da Leninizmin Bayrağı Dalgalanıyor

İşçinin Sesi editörüne,

Değerli yoldaş. Bizler TKP'nin Leninci birliğini savunan Milaslı ilericileriz. İGD Milas şubesinin kurucularındanız. Kimimiz de şu anda Milas şubesi YK'sındadır. Birçoğumuz bu yazımız yayınlandıktan bir süre sonra İGD'den ihraç edilecek. Bunu çok iyi biliyoruz. TKP'nin Leninci birliğini savunduğumuz için canımız pahasına kurduğumuz, yücelttiğimiz İGD'den atacaklar bizi. Bizlere provakatör diyecekler goşist diyecekler. Troçkist diyecekler. Fraksiyoncu diyecekler. Ama tüm bu suçlamaları kendi tasfiyeci görüşlerini kurtaramayacak. Kitleleri kandıramayacaklar. Çünkü Milaslı ilericilerin gönlünde Leninci ruh yatmaktadır. Bunu kendileri de çok iyi bilmektedir.

Bizler bu yere savaşarak geldik. Faşizme karşı en aktif mücadeleyi verdik ve Milas'da faşizmi íninde boğduk. Ve bu hareketler sonunda halk arasında ve diğer devrimci örgütler gözünde geniş saygınlık kazandık. Diğer devrimci örgütler, kendi kitleleri önünde bile bizi eleştiremediler. Çünkü görüyorlardı Milas'da faşizme karşı verilen savaşımda biz vardık.

Biz Milas'da saygınlık kazanırken Merkezden şefler geldi ve "ne yapıyorsunuz, sizin bu yaptığınız goşistliktir, sizin bu yaptığınız işçi sınıfı bilimine ters düşüyor" filan gibi bir ton lâf ettiler ve bize Milas'ta pratik yapmayı yasakladılar. Bu yasaklamadan sonra arkadaşlar İGD' den soğudular ve hareket çok geriledi.

Şimdi ise, *İşçinin Sesi*'nin TKP' nin Leninci birliğine sahip çıkmasıyla birlikte kanımız tazelendi. *İşçinin Sesi*'nin gösterdiği yol bizi coşkulandırdı ve yeniden bir alev gibi yükselmeye başladık. Faşist Demirel'in Milas'a girmesini engelledik. "Faşizmi ininde geberteceğiz" belgileri yankılandı Milas sokaklarında. Ve Demirel Milas'da konuşamadı. Bu hareketi IGD militanları tek başına gerçekleştirdi. Ertesi gün bu olayı tüm burjuva basını yazdı ama kendi gazetemiz *Politika* ve *İYG* yazmadı. Haberimize sansür kondu. Çünkü onlara göre bu hareket goşistlik. Fakat *İşçinin Sesi* bizlm bu hareketimize sahip çıktı ve şimdi de bizler *İşçinin Sesi*'ne sahip çıkıyoruz. Ona canımız pahasına sahip çıkacağız. Evet bizleri atacaklar. İGD Milas şubesini, İGD'nin 27. şubesini feshedecekler. Bizleri susturmak için buna mecburlar. Çünkü Milas şubesinde oportünistler yoktur. Milas şubesinde korkaklar yoktur. Milas şubesinde Leninciler vardır. Onlar Lenincilere düşmanlar. Onun için Lenincileri atıyorlar ama bizi susturamayacaklar. *İşçinin Sesi*'ni susturamayacaklar. İki elimiz yakalarındadır. Korkmuyorlarsa bıraksınlar bizi, kongrede hesaplaşalım.

Yaşasın TKP!

Yaşasın Leninizm!

Milaslı Leninciler

Genç İşçiler Özgür Bir Geleceğin Güvencesidir

Sabahın altısında çıkarlar yola... Daha hava aydınlanmadan sanayinin tozlu dar yolları canlanır. Genç işçiler, çıraklar, kalfalar... Bu 13 yaşında, 15 yaşında, 18 yaşında işçi sınıfının en genç savaşçıları günde 12-13 saat çalışırlar. Haftada 300 lira-500 lira-800 lira para alır, sigortasız sendikasız hiçbir güvencesiz çalıştırılır, amansızca sömürülürler.

Kapitalizmin en acımasız sömürü biçimlerinin geçerli olduğu bu küçük üretim birimlerinde işçilerin, emekçilerin çocukları, köylerinden kalkıp kente gelen köylü çocukları çalışırlar. 10 yaşındaki, 11 yaşındaki çocuklar para kazanmak, eve 5-10 kuruş yardım etmek, vasıflı işçi olmak için bu ağır ve acımasız hayata, sanayinin sitenin izbe, karanlık atölyelerine girerler... Ve giriş o giriş. Pek sağ çıkan olmaz oralardan. Meslek hastalıkları, iş kazaları, genç yaşta sönen sakat kalan canlar. Bu ağır ve yorucu hayata dayanamayıp 35inde 40ında ihtiyarlayan insanlar.

Ülkemizde geçerli İş Yasalarının Sendikalar ve Sosyal Sigortalar Kurumu Yasasının geçmediği, hiç uygulanmadığı sanayide feodal sistemde geçerli lonca sistemi ile günümüzde kapitalizmin her ne pahasına olursa olsun, kâr, aşırı kâr güdüsü karışmış. Hiçbir kuralı olmayan, acımasız bir sömürü mekanizması ortaya çıkmıştır. Tekellerin egemen olduğu bir ülkede zorla ayakta duran orta ve küçük üretim birimleri ve atölyeler, yaşayabilmelerinin tek koşulu olarak zaten çok düşük olan normalinde altında ücretle işçi çalıştırıp, aşırı sömürmeyi görüyorlar.

Genç işçilerin dertleri çok, sorunları büyüktür. Son yıllarda tüm bu ağır koşullara karşın Türkiye'nin her tarafında küçük sanayi birimlerinden acil demokratik istemler uğrunda savaş hızla yükselmekte, devrimci sloganlar, sosyalizm fikirleri yayılmaktadır. Karanlık torna atölyelerine, basık tavanlı matbaa dükkanlarına, tozlu marangozhanelere giriyor Leninizm. "Hak verilmez alınır, Eşit işe eşit ücret, çırak köle değildir, İleri Demokratik Halk Devrimi" belgileri tüm çırakların, genç işçilerin belleğine yer ediyor. Savaşıyorlar, 6 saat iş 2 saat mesleki eğitim için... Dayak, küfür, angaryanın son bulması için... Sömürünün bitmesi için... Güzel günler için... Sosyalizm için..

Faşist katillerin her saldırısından, her yurtseverin katledilmesinden, işçi sınıfına halkımıza yöneltilen her saldırıdan sonra artık sanayilerden, sitelerden de toplu tepkiler yükseliyor. Kahve toplantıları yapılıyor, yürüyüşler yapılıyor. Yazılar yazılıyor, bildiri dağıtılıyor.

Genç işçiler sınıf bilinçleriyle her gün daha fazla kaynaşıyor, daha fazla öğreniyor, daha fazla savaşıyorlar. Patronların çabaları, MHP'li ÜGD'li faşistlerin, kiralık katillerin saldırıları, polis baskısı, takip yıldırmıyor genç işçileri....

Çırakların, kalfaların, genç işçilerın mücadelesi Türkiye işçi sınıfının faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı verdiği ileri demokratik halk devrimi savaşımına aktif katılmak, şanlı devrim bayrağını sanayilerde sitelerde atölyelerde yükseltmekten geliyor. Bu kavga oportünizme karşı savaştan ayrılmaz. Çırakları, kalfaları, genç işçileri salt ekonomik isteklerin propagandası için, kamuoyu yaratmak için yapılan (panel, konferans, basına açıklama gibi) çalışmalar içine hapsetmek isteyen oportünistlerin çabaları boşuna. Genç işçiler öğreniyorlar. Sosyalizmi, Lenin'i okuyorlar. Öğrendikçe savaşıyor, savaşıp öğeniyorlar.

Gelecek Türkiye İşçi Sınıfınındır.

Genç İşçiler Özgür Bir Geleceğin Teminatıdır!

Liseli Gençlik Kavganın İçinde

İşçinin Sesi'nın Leninci hattı Liseli gençlik arasında da hızla yayılıyor ve gençlik, gazetesini coşkuyla kucaklıyor onu doya doya okuyor, okunmasını sağlıyor. Okulunda dağıtıyor.

Bu güne kadar bizi TİP kafası ile yetiştirenler gereken dersi alacaklardır.

İçinde bulunduğumuz ekim ayı içinde çıkan "Liseli" gazetesi sayfalarında bol bol çelişki var. Bir yanda okullarda kullanılması için "Duvar Gazetesi" örnekleri verilirken diğer yandan da içinde macera olan "Uzay" dizileri resimleniyor. Daha önce çıkan "Liseli Gençlik" gazetesinde de aynı yanlışlar yapılmıştı. Eleştirdiğimizde, "bu tip şeylerin yanlış olduğunu liseli gençliğin akademik sorunlarının devrim savaşımıyla sıkıca bağlı olkuğunu ve bu tip resimli romanların ve hatta çeşitli burjuva propagandası yapan şarkıcıların röpörtajlarına yer verilmesinin yanlış olduğunu" söylediğimizde bize "yanlış düşünmeyin goşistler bol bol devrim deyip gençliğin akademik sorunlarını atlıyorlar, aynı yanlışa düşmeyin" demişlerdi.

Oysa akademik sorunlarımızın devrim savaşıyla sıkıca bağlı olduğunu kendileri atlıyorlar. Burjuvaziye hoş görünmek için devrim demeye bile korkuyorlardı. Aynı yanlış bugün de yapılıyor.

Şunu unutmayın oportünist baylar "Demokratik Lise kavgası", "Gerici ders kitaplarının kaldırılması", "Gerici disiplin yönetmeliğine hayır" denilmesi ve "Halktan yana ulusal Demokratik bir eğitimin" uygulanması "Can güvenliğinin sağlanması" ve "Okulların karakolluktan kurtarılması" devrim savaşımıyla göbekten bağlıdır.

Liseli Gençliği daha fazla uyutamayacaksınız. O kendi kavgasının ateşleri içinden doğan örgütüne sahip çıkıyor ve bu örgütü bundan sonra Türkiye'nin hiç bir yerinde çiflik gibi kullanamıyacaksınız. Size dur diyeceğiz. Gerçekleri yüzünüze bir bir vuracağız. Liseli Gençliği çıkardığınız magazin dergileriyle ve özellikle burjuvaziye hoş görünmek için arasıra resimli romanda koyduğunuz o dergilerle uyutamazsınız. Buna Liseli Gençlik izin vermez.

Yaptığınız tasfiyelerle bu gerçeği söyleyenleri susturamazsınız. 2 kişi attınız onlarca kişi karşınıza dikildi ve daha yüzlercesi, binlercesi dikileceğinden gayrı.

Örgütümüzü göz bebeğimiz gibi koruyacağız ve sizlerden hesap soracağız.

Liseli Gençlik örgütlerini size bırakmıyacaktır.

Yaşasın İleri Demokratik Halk Devrimi

Faşizmi ininde geberteceğiz

Okullarımızı "Liseli Gençliğin" kaleleri yapacağız.

HAYDİ GÖREV BAŞINA!

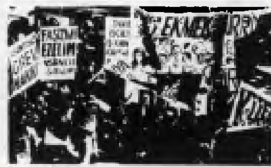
..............Liseli Gençler

İşçinin Sesi'nin Yeni Kitabı Çıktı!

Turkiye öyle bir durumdadır ki, greve yığınsal çıkmak ama yalnızca grevle kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugun, greve çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmektir. Yalnızca, dar anlamda "grev"e çıkmak, yine 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmektir.

Bunun için, işçi sınıfımız tüm Turkiye düzeyinde tüm emekçilerin istemlerini yükseltmelidir. Toplu sözleşme şu fabrikada, ya da şu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma tüm Türkiye'dedir.

Bizim işçi sınıfımız devrimci yeteneğini 15-16 Haziran ayaklanmalarıyla, DGM direnişleriyle, Profilolarla, MESS'e karşı devrimci grevleriyle kanıtladı. Bu yeteneğin önüne çekilen her turlu seti yıkacaktır. Ulkeyi çurutmeyecek, halkımızı tuketmeyecektir. Bunu yaparak emperyalist zincirin onemli bir halkasını koparacak, çunık bir Turkiye'nin tüm bolgede saçacağı zehiri atacak, dunya devrimine ve bu yoldan dunya barışına kalıcı katkı yapacaktır. Bu işçi sınıfımıza yüklenen ulusal ve enternasyonalist bir gorev ve onurdur.



Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı

Emine Engin

Bu kitabımızı bir kitap karşılığı "İşçinin Sesi" adresinden isteyebilirsiniz.

SOSYALİST ÜLKELERDEN...



Ekim Devriminde Bolşevik Taktikler ve Proleterya Hegemonyası

Seyit Havran

7 Kasım'da Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümünü kutluyoruz. Kuşkumuz olmasın, hareketimizdeki oportünist akım, insanlık tarihinin bu en büyük olayını, her zaman olduğu gibi, büyük lâfların, ballı dillerin arasına sarmalayıp dolmalayacaktır. Anlamsızlaştıracak, devrimci özünü boşaltacaktır.

Biz her zaman şu fikri savunduk: Büyük yıldönümlerini kutlamanın en iyi yolu, Leninizm ilkelerini canlı tutmak, Leninizm bayrağını daha da yükseltmektir.

Leninizmin özü proleter hegemonyasıdır. Ekim devrimi, tek cümleyle Lenin'in proleter hegemonyası teorisinin klasik uygulamasıdır. Bu yazımızda, Ekim devrimine hazırlık döneminde Bolşeviklerin proleter hegemonyasını hayata geçirmek için uyguladıkları taktiklere, bu taktiklerin bazı belirgin özelliklerine değineceğiz.

Bundan 60 yıl önce kimileri Lenin'in proleter hegemonyası teorisini "Rusya'ya özgü" bir teori olarak anlıyorlardı. Bugün artık Yüro-komünizmi savunan revizyonistler dışında kimse bu fikri açıktan söyleyemiyor. Ama bu teoriyi yaratıcılıkla Türkiye pratiğine uygulayan *İşçinin Sesi*'ni "dogmatik ve eklektik bir yöntem kullanmak"la, "Marksizm-Leninizmin tek tek tezlerini tarihsel olmayan bir anlayışla alıp çarpıtmak"la, "Lenin'i pazarlamak"la suçlayanlar var. Bu "üst düzeydeki" dildir. Alt düzeyde, tabanda, aynı anlayış çok daha çıplak ve kaba biçimde göze çarpıyor. *İşçinin Sesi* taraftarlarını saptayıp tasfiye etmek için düzenlenen seminerlerde 'Lenin'in söyledikleri Rusya için geçerliydi, siz onlara bakmayın" diyen mantık, üst düzeydeki siyasetin incir yaprağı koparılmış yansımasıdır. Revizyonizm değil de nedir?

Proleter Devrimi ve Dönek Kautski yapıtında Lenin'in şu sözleri unutulmamalıdır. *"Bolşevizm herkes için bir taktik modelidir".*

Şimdi Ekim devrimine hazırlık döneminde Bolşeviklerin taktiklerine geçelim.

Rusya Şubat 1917 burjuva-demokratik devriminden çıktığında Çarlık yıkılmış, yerine burjuva geçici hükümet kurulmuştu. Öte yandan yığınların kendiliğinden kabarışı somut yaratıcı biçimler alıyordu: Ülkenin birçok yerinde büyük bir hızla işçi, köylü ve asker Sovyetleri yeniden yükseliyordu. Bu iki kurum, yani Sovyetler ile geçici hükümet *nesnel* olarak iki ayrı sınıfsal iktidarın organıydı: Sovyetler, işçi-köylü devrimci demokratik diktatörlüğünün, geçici hükümet burjuva diktatörlüğünün. Bu iki, özünde çelişkili iktidar biçiminin bir süre yanyana yaşamasını Lenin "ikili iktidar" olarak nitelendiriyordu.

Sovyetler'de Bolşevikler çok azınlıktaydı. Ezici çoğunluk küçük-burjuva demokrat partilerinde, Menşevik ve Sosyalist-Devrimci (SR) partilerindeydi.

Kısacası, nisan 1917'de Bolşeviklerin bir *siyasal ordusu* daha yoktu. Bolşevikler bu orduyu nisan ile ekim 1917 arasındaki keskin sınıf savaşlarının içinde oluşturdular: Nisan gösterileri, haziran ve temmuz gösterileri, Şehir ve Bölge Duma (Parlamento) seçimleri, Kornilov ayaklanmasına karşı savaş ve Sovyetlerin kazanılması için verilen savaş sürecinde bu ordu oluşturuldu.

Ekim devrimine hazırlık dönemi boyunca Bolşevikler, kendiliğinden devrimci yığın kabarışlarına dayandılar. Ancak her zaman kendiliğinden harekete yön ve biçim vermeye çalıştılar. Sosyalist devrimi *isteyen* tek parti Bolşeviklerdi. Böylece Ekim devrimi için hazırlık, *tek* bir partinin yöneticiliği altında sürdü. Ve böylece, devrimin utkusundan sonra iktidar tek bir partinin, Komünist Partisi'nin elinde toplandı.

İşte Ekim devrimine hazırlık döneminde tek bir partinin *bölünmez* yöneticiliği,

Bolşevik taktiklerin birinci özelliğidir.

Peki, Bolşevikler bu yöneticiliği nasıl gerçekleştirdiler, nasıl bir siyaset uyguladılar? Bu sorunun yanıtını vermek için nisan 1917'deki duruma, "ikili iktidar" dönemine dönelim. *Nisan Tezleri*'nde Lenin ortamı şöyle değerlendiriyordu:

"Rusya, şu anda kaynıyor. On yıldır siyasal anlamda uyuklayan ve Çarlığın korkunç baskısı altında ve toprak beyleri ile kapitalistler için insanlık dışı çalışmadan dolayı, siyasal olarak ezilmiş milyonlarca, onmilyonlarca insan *uyanmış, büyük bir istekle siyasete* atılmışlardır. Kimdir bu milyonlar, onmilyonlar? Büyük çoğunluğuyla küçük mal sahipleri, küçük burjuvalar, kapitalistlerle ücretli işçiler arasında yarı yolda duran insanlar.

"Dev gibi bir küçük burjuva dalga herşeyi kapladı. Yalnız sayısal olarak değil, ideolojik olarak da sınıf-bilinçli proletaryayı boğdu. (Lenin, c.24, s.61)

İşte "ikili iktidarın" sınıfsal temeli de burada yatıyordu. Siyasete uyanan küçük burjuva yığınlar burjuvaziye karşı hâlâ güven besliyordu. Küçük burjuva görüşlerin hakim olduğu Sovyetler de kendi rızalarıyla geçici hükümetin kuyruğuna takılmışlardı. Bu durumda Bolşeviklere düşen birinci görev, bilinçli proletaryayı etkileyen bu küçük burjuva dalgayı kırmak, onları kurtarmaktı. İşçi sınıfının bağımsız siyasetini korumaktı. Bunun için de tüm küçük burjuva görüş ve duygulardan *soyutlanmak* gerekiyordu. Bu küçük burjuva dalganın, zehirlenmenin en yaygın biçimi "devrimi korumak", "anayurdu savunmak" adına 1. Emperyalist Paylaşım Savaşını sürdürmek anlamına gelen "devrimci özsavunu" siyasetiydi. Bolşevikler "devrimci özsavunu"ya karşı inatçı bir propaganda yürüttüler. Bilinçli olarak "azınlıkta" kalmayı tercih ettiler. Çünkü bu durumda "çoğunluğa" katılmak, sosyal-şovenizme batmak, devrimi ve proletarya enternasyonalizmini satmak demekti. Biliyorlardı ki, bilinçli proletaryayı bu tehlikeli zehirden kurtarabilirlerse, toplumdaki tek kararlı sınıf zamanla kaypak ve kararsız küçük burjuvaziyi peşinden sürükleyebilirdi.

Aynı madalyonun bir de öteki yüzü vardı: Uzlaşmacı partileri, Menşevik ve Sosyalist-Devrimcileri *soyutlama* taktiği.

Leninizmin *temel stratejik kuralı* şunun anlaşılmasından çıkar:

Yaklaşan bir devrimci patlama döneminde devrim düşmanlarının en tehlikeli toplumsal dayanağı *ana düşmanla* halk yığınlarını bağlayan *uzlaşmacı* partilerdir.

Bu partileri soyutlamadan ana düşmanı devirmenin olanağı yoktur.

Dolayısıyla, devrime hazırlık döneminde ana silâhlar bu partileri soyutlamaya, emekçi yığınları onlardan koparmaya çevrilmelidir.

Aynı stratejiyi Bolşevikler 1905 devriminde, liberal-burjuva Kadet Partisi'ne karşı uygulamışlardı.

Ekim devriminde Kadetlerin yerini Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler üzerlerine almışlardı. Devrim öncesi dönemin bütün tarihi, bir anlamda bu partilerle Bolşevikler arasında köylü yığınlarını kazanmak için verilen savaşın tarihidir. O tarihte birçokları, Bolşeviklerin bu siyasetini anlamadılar. Bu partilere karşı "aşırı nefret" beslemekle suçladılar. Ama yaşam Bolşevikleri doğruladı. Soyutlama siyasetini izlemeselerdi, Ekim devriminin utkuya ulaşamayacağı kanıtlandı.

İşte Ekim devrimine hazırlık döneminde Menşevik ve Sosyalist-Devrimcilere karşı uygulanan soyutlama siyaseti, Bolşevik taktiklerin ikinci özelliğidir.

Peki, Bolşevikler bu soyutlamayı nasıl gerçekleştirdiler, hangi biçimlerle, hangi somut belgilerle?

Bunu gerçekleştirmek için kullandıkları ana belgi "Tüm iktidar Sovyetlere!" belgisiydi. Bu belgi devrim öncesi dönemin iki ayrı aşamasında ayrı içeriklerle atıldı. Birinci dönemde, yani mart 1917 ile temmuz olayları arasında, şu anlamı taşıyordu: Menşevik ve Sosyalist-Devrimcilerin çoğunlukta olduğu Sovyetlerin Geçici Hükümetin yerini almasını sağlamak, böylece Kadet'lerle (Geçici Hükümetteki ana güç) bu partilerin oluşturdukları bloku kırmak, onları soyutlamak. Bu belginin bu sıradaki önemli bir özelliği, Menşeviklerle Sosyalist-Devrimcilerin belgilerinden *daha ileri bir belgi* olmasıydı. Burjuvazinin "kabul edebileceği sınırları" aşıyordu. Menşevikleri ve Sosyalist-Devrimcileri hükümet kurmaya zorlayarak onların kaypaklığını, ikiyüzlülüğünü sergiliyordu. Temmuz gösterilerine karşı Geçici Hükümetin şiddet uygulaması, Bolşeviklerin tekrar illegaliteye geçmeleri, bu süreci yarıda kesti. Bolşevikler "Tüm iktidar Sovyetlere" belgisini geçici olarak geri çekti. Artık "ikili iktidar" sona ermiş, "tüm iktidar" burjuvaziye geçmişti. Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler, karşı-devrimin kucağına oturmuşlardı.

Belginin tekrar gündeme gelmesi karşı-devrimci Kornilov ayaklanmasından sonra oldu. Ama bu kez güç dengeleri değişikti. Çoğunluk Sovyetlerde Bolşeviklere geçmişti.

Kornilov'a karşı örgütlenen başarılı direniş ve Menşeviklerle Sosyalist-Devrimcilerin iyice teşbir edilmesinden sonra bu belgi dolaysız olarak proletarya diktatörlüğünün ayaklanma ile kurulmasının belgisi oldu. Bundan da öteye proletarya diktatörlüğünün örgütlenişini, biçimini gösteriyordu.

Bu dönemde de bu belgi tüm diğer partilerin belgilerinden daha ileriydi. Proletarya hegemonyasını sağlayıcı olanıydı.

İşte "Tüm iktidar Sovyetlere!" belgisi altında Sovyetleri iktidar organlarına dönüştürme siyaseti, uzlaşmacı partileri soyutlamak ve proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmek için en önemli koşul oldu. Her durumda ileri belgilerin atılması, Ekim devrimine hazırlık döneminde Bolşevik taktiklerin üçüncü özelliğidir.

Özetlersek, Bolşevik Partisi Ekim devriminden önce proletarya hegemonyasını şu yollarla kurdu:

İleri, hedef gösteren belgilerle uzlaşmacı partileri soyutlayarak, köylü yığınlarını burjuvazinin yedeğinden kurtardı, proletaryanın bağlaşığı yaptı. Bunun yanısıra, kendisini küçük-burjuva yığınlardaki görüş ve duygulardan soyutlayarak, proletaryanın bağımsızlığını korudu.

Bu iki siyaseti birleştirerek siyasal ordusunu oluşturdu, devrimci hareketin yöneticiliğini tek başına eline aldı.

Ekim devriminin utkusu, 62 yıllık yüce Sovyet devleti, Bolşevizmin yaşayan kanıtıdır!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Yaşasın Yüce Sovyetler Birliği!



Lenin, Mayıs 1917'de Putilof fabrikasının önünde konuşurken

Etyopyalı İlericilerle Dayanışma Güçleniyor

İngiltere Etyopyalı İlericiler Birliği, ülkelerindeki devrimi İngiliz kamuoyuna anlatan bir toplantı düzenlediler.

"Geri kalmış ülkelerin de, gelişmiş ülke proletaryasının yardımıyla, (gelişmiş) kapitalist aşamadan geçmek zorunda kalmadan, Sovyet sistemine ve komünist gelişmeye doğru belirli aşamalardan geçebileceğini Komünist Enternasyonal, uygun bir teorik temelde öne sürmelidir" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.31, s.244).

Lenin'in, Komintern'in 2. Kongresinde öne sürdüğü bu fikir, 5 yıl önce Etyopya'da yaşama geçti.

İngiltere Etyopyalı İlericiler Birliği, 4 kasım pazar günü yaptıkları bir toplantıda ülkelerinde olan devrimi, başarılarını ve sorunlarını ilerici İngiliz kamuoyuna anlattılar. Örgütün bu ilk toplantısında *İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği* üyeleri güvenlik görevini üstlenmişlerdi. Toplantıya birçok yabancı örgüt temsilcisi ve delege katıldı ve Etyopya halkına başarı mesajlarını ve dayanışmalarını iletti.

Toplantı, herkesin ilgiyle izlediği uzun ve önemli bir konuşmayla açıldı. Etyopya İlericiler Birliği'nden bir konuşmacının, ülkesinin devrimi hakkında söylediklerini özetle sunuyoruz:

"Kendiliğinden ve birdenbire oluşan Etyopya halk devrimini anlamak için, devrim öncesi siyasi, ekonomik ve toplumsal koşulları gözden geçirmek gerekir. Tarım geniş halk kesiminin tek yaşam aracıydı ve hâlâ da öyle. Toprak dağılımına bu açıdan kısaca bakmakta yarar var. İmparator ve ailesi toplam ülke toprağının %65'ine, Etyopya Ortodoks Kilisesi de %30'una sahipti. Milyonlarca Etyopyalı da toprakların geri kalan %5'i ile yaşamak zorundaydı. Bu %5 topraktan üretilen tarım ürünlerinin %75'ine feodal toprak ağaları el koyuyordu. Nüfusun %97'si okuma yazma bilmiyordu ve okul çağında olan 9 milyon çocuktan ancak 500 bini ilkokula gidebiliyordu. Sağlık alanında her 35.000 kişiye bir doktor ve her 350.000 kişiye bir hastahane yatağı düşüyordu.

"İşçi sınıfı ülkenin ekonomik geri kalmışlığına paralel olarak zayıftı. Fakat devrim savaşımındaki önderlikleri Etyopyalı ilericilere yol gösterici olmuştur. İşçi sınıfı emperyalistlerin ülkede yatırım yapmalarından sonra doğmuştur. 1946'da ilk sendikanın kurulması ve aynı yıl yapılan üç aylık bir grev Etyopya'da örgütlü bir sınıf savaşımının başlangıcı olmuştur. 1963 yılında Etyopya Sendikaları Konfederasyonu'nun kurulmasıyla işçi hareketleri ülke çapında gelişmeye başlamıştır.

"Etyopya'da *devrimci durumun* iki önemli hareket noktası olmuştur. Birincisi, yığınların akıl almaz fakirliği ve artık bu şekilde yaşamak istememeleri. İkincisi, çok eski tarihlere giden bağımsızlık savaşları ve en son Mussolini'nin faşist ordularına karşı çarpışan yığınların anti-emperyalist ve anti-faşist savaşım geleneği.

"1973-1974 yıllarındaki açlık nedeniyle yığın hareketleri arttı. Şubat 1974'te Sendika Konfederasyonu genel grev ilân etti. Ülkede herşey durdu, herkes sokaklara döküldü. Hareketi yönetecek örgütlü bir parti ya da gurup yoktu. Ülkedeki tek örgütlü güç olan ordu, hareketin başına geçti. Haziran 1974'te ordu ve polis koordinasyonu komitesi kuruldu. Komite 1974'te imparatorluğu devirerek iktidarı ele geçirdi ve ulusal demokratik devrim yolu açıldı. Bu bir darbe değildi, halk yığınlarının istemini uygulamaktı, devrimdi.

"Monarşist iktidar yıkılınca, Geçici Askeri Yönetim Konseyi iktidarı ele aldı. Ve çok acil bir dizi reformları gerçekleştirmeye koyuldu. Fabrikaları, üretim araçlarını ve ekilebilir toprakları devletleştirdi ve bir kısmını köylülere dağıttı. Bu işçi ve köylü yığınlarını sömürüden kurtardı. Mali kurumların dağıtım ve ulaşım araçlarının devletleştirilmesi de emperyalistlere ve işbirlikçilerine sonul darbeyi vurdu. Etyopya halkı temel üretim ve dağıtım araçlarının kollektif sahibi oldular. Devlet çiftlikleri ve kooperatifler kurulmaya başlandı. Köy örgütleri kuruldu. Bugün 30.000 köy örgütünün 7,5 milyon üyesi var. Sanayi ve tarım planlaması yapıldı. Kültürel alanda, özellikle eğitim konusunda da büyük atılımlar oldu. Örneğin, bir kampanyayla bu yıl temmuz-ekim ayları arasında 9 milyon Etyopyalı okuma-yazma öğrendi.

"Bütün bunlara karşın sorunlarımız da var. Bunları yadsımıyoruz. Nerede bir devrim varsa, orada karşı devrim vardır. Nerede ilerleme varsa, orada güçlük vardır. Bu diyalektik mantığın kuralı. Etyopya'da bu kuralın dışında değil.

"Devrim güçlenip kararlı adımlarla sosyalizme yürüdükçe, buna karşı olan gurupları da çıktı. Burjuvazi artığı Etyopya Demokratik Birliği, aşırı sol anarşist Etyopya Halk Kurtuluş Partisi, karşı devrimci eylemleriyle, devrimi durdurmaya, geriletmeye çalıştılar. Gerici ayrılıkçı öğeler, emperyalizmin ve gerici Arap yönetici sınıfların da kışkırtmasıyla Eritre'nin Etyopya'dan ayrılmasını savundular.

"Sorunlarımızın en büyüğü ise, bugün bir işçi sınıfı partisinin kurulmasıdır. Partinin kurulması için tüm Marksist-Leninist örgütler, "Etyopya Marksist-Leninst Örgütleri Birliği'nde (EMLÖB) birleştiler. Bazı üyelerin EMLÖB içinde ayrılıkçı çalışmaları nedeniyle partinin kurulması gecikti. Ama devrim sürecinde Etyopyalı komünistler büyük deneyimler elde ettiler. Siyasal ve askersel başarılar kazanıldı. Sonul utku için bir işçi sınıfının partisinin acil ve zorunlu olduğunu biliyoruz. Yetenek, bilgi ve zamanlarını devrime adamaya hazır, komünist ilkelere ve özellikle proletarya diktatörlüğü ilkesine bağlı devrimcilerden oluşmuş bir parti Etyopya'yı gelişmiş bir ülke, sosyalist blokun güçlü bir üyesi yapacaktır.

"Yaşasın halkların anti-emperyalist, anti-faşist savaşımı!

"Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!"

Ayakta alkışlanan bu uzun ve açıklayıcı konuşmadan sonra Britanya Kooperatif Hareketi'nin siyasi komitesinden bir temsilci konuştu. Etyopya'nın faşist Mussolini orduları tarafından işgali sırasında Sovyetler Birliği'nin desteğini o yıllarda yayınlanmış bir dergiden okudu. "Sovyetler Birliği'nin tutumu değişmemiştir. Etyopya halkının gerçek dostu olduğunu yardımlarıyla kanıtlamıştır" dedi. Etyopya'da gelişen kooperatifleşme hareketinin bütün dünyada ilgiyle izlendiğinden söz etti. Konuşmasının sonunda örgütünün flamasını Etyopyalı İlericiler Birliği'ne hediye etti. Ardından Britanya Yeni Komünist Partisi Genel Sekreteri Eric Trevett de özetle şunları söyledi: "Gelişmiş kapitalist ülkeler bir bunalım içindeler. Yönetici sınıf, tekellerin bunalımını halkın, işçi sınıfının sırtına yüklüyor. Bu ülkelerde işçi sınıfının yaşam koşulları kötüleşiyor. Böyle bir durumda Etyopya halkının başarılarını kıvançla karşılıyoruz. Size her konuda, her alanda destek vereceğimize söz veriyoruz".

Bundan sonra konuşan "Özgürlük" örgütünün Kenya delegesi, "Etyopya'daki devrim, dünya açısından önemlidir. Afrika açısından ise önemi hayatidir. Afrika kıtasında kurtuluş savaşı veren, sömürülen ülkeler Etyopya'ya örnek alacakları bir ülke gözüyle bakıyorlar. Başarılarınız bize kıvanç veriyor, sorunlarınız öğretici olacak".

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği temsilcisinin mesajı ise şöyleydi: "Etyopya halkına devrimci selamlarımızı iletiriz. Etyopya halkı zor günlerden geçti. Emperyalistlerin saldırılarını, Sovyetler'in, Küba'nın ve öteki sosyalist ülkelerin yardımıyla geri püskürttü. Şimdi sorun, işçi sınıfının partisini kurmak ve proletarya diktatörlüğünü kurup, sosyalizme geçmektir. Bu savaştan da başarıyla çıkacağınıza eminiz. Türkiye halkı ve devrimcileri her zaman proletarya enternasyonalizmi temelinde Etyopya'nın yanında olmuştur. Bundan böyle de sosyalizm yolunda atılan her adımı destekleyecektir.

"Yaşasın Etyopya devrimi!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!"

Toplantının ikinci yarısında, Etyopya devriminin, Fidel Castro'nun da katıldığı 4. yıldönümünün kutlama töreninin filmi gösterildi.

Toplantı, Etyopyalı İlericiler Birliği üyelerinin, yönelttiten soruları yanıtlamalarıyla sona erdi.

İngiltere'de Türkiyeli devrimciler faşizmi protesto ettiler



İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği, 29 Ekim pazartesi akşamı, Türkiye'deki faşist baskıları protesto etmek için Büyükelçinin evinin önünde bir gösteri yürüyüşü düzenledi.

İTİB yürüyüşü duyuru bildirisinde, "Faşizmi ininde gebertme savaşımımızda, faşizme olan nefretimizi gelin birlikte haykıralım" diyordu. 29 Ekim tarihli basın bildirisinde eylemi İngiliz kamuoyuna şöyle duyurdu: "Türkiye Cumhuriyeti'nin 56. yıldönümünde işçilere, öğrencilere ve Türkiye halkına yapılan faşist baskıları protesto ediyoruz. Faşist saldırganlar daha iki gün önce 27 ekimde bir kahvede oturan 6 işçiyi öldürdüler, birçoklarını da yaraladı lar. Sıkıyönetim, anarşiyi önleme bahanesiyle işçi sınıfımız üzerindeki baskıları yoğunlaştırıyor, grevleri yasaklıyor. Türkiyeli ilericiler ve demokratlar olarak bu faşist yükselişi protesto ediyoruz". Yürüyüş başlamadan önce, basın hildirisi BBC've verildi.

Yürüyüşe, İTİB'in Londra dışındaki örgütleri de katıldı. Ayrıca, İTÖF, Londra İşçi Birliği de yürüyüşe katıldılar. Şehir merkezi "Herkese silah taşıma hakkı", "Gerçekçi istem, proleter yöntem", "İleri demokratik halk devrimi" belgileriyle çınladı.

Yürüyüşçüler, saat 6'da, Büyükelçinin evinin önüne geldiler. Cumhuriyet bayramı nedeniyle planlanan davet aldaaele iptal edilmişti. Elçiye bir protesto mektubu bırakıldı. Mektupta, faşist baskılar ve saldırılara karşı nefret ve savaş azmi dile getirildi.

Eylem, İngiliz kamuoyunun geniş ilgisini ve desteğini kazandı. Yeni Komünist Partisi'nden, Avrupa Kürt Öğrencileri Federasyonu'ndan, Yunanlı ve Portekizli ilericilerden, İngilizlerden katılımlar oldu. Ayrıca çok sayıda İngilizce yayın organı satıldı. Yürüyüşe katılanlar hepbir ağızdan devrim andı içtiler: "Biz Türkiyeli devrimciler olarak, faşizme ve emperyalizme karşı savaşacağımıza, faşist katillerin döktükleri kanların hesabını soracağımıza ve ileri demokratik halk devrimini gerçekleştireceğimize and içeriz".